

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Березень

3

March

1958

НАШЕ ЖИТТЯ

Рік XV.   БЕРЕЗЕНЬ   Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Кекилія Гардєцька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держа
вах Америки \$3.00

Післяплата \$3.50

Річна передплата в Канаді \$3.25

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодинокє число 35 центів

OUR LIFE

VOL. XV   MARCH   No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.25
per year, half year \$1.75. Subscription
In England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 35c

З м і с т :

Т. Шевченко: Присвята
Добрий ангел
Г. Лашенко: Захочеш і будеш
К. Г. Сестри Кульчицькі
І. Савицька: Чи жінки заволодіють
Америкою?
М. М.: Жіноче питання
Е. Виноградська: Ліна Григорівна
Яка Ваша думка?
Рута: Це вже по карнавалі
Із листів до редакції
Л. Б.: Великодній Базар
Анкета М.М.М.
Нова голова СФУЖО
Наша приятелька
Р. Коцик: Бегонія
Українська вишивка: Попередниця
Що вариги й пекти
С. Янківська: Захворіння шкіри
Тітка Христина: Як водиться?
Роляник: Привіт Тарасові
Н. Наркевич: Бабуся-Зима
Н. Наркевич: Малі друзі Кобзаря
Вісті з Централі
При громадській роботі
Г. Совачева: Кризь пориви життя

На обгортці — портрет княжни
Варвари Репніної

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“!

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England

Вже вийшло з друку:

Грина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.

замовляти в Централі СУА.

Відмічування вplat при адре-
сах друкарня переводить раз на
три місяці. Тому прохаємо не три-
вожитись, коли вплата не відміче-
на зараз при черговому числі.

ПЕРЕПИСКА АДМІНІСТРАЦІЇ

П-ні Стефанія Воляник, Клівленд:
Ваша правда, вибачаємось і
дякуємо.

П-ні Іванна Мудра, Йонкерс: Число
за грудень 1957. пішло на ту
саму адресу, — нажаль на-
клад вичерпаний.

П-ні Софія Лемішка: Дякуємо ввіч-
ливо за вияснення, — все в
порядку.

ДО П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ
„НАШОГО ЖИТТЯ“

Кожна організована жінка знає,
що своєчасно внесена передплата
на журнал є здоровою фінансо-
вою підставою для розвитку видав-
ництва.

Два рази дає, хто скоро дає!

Час — то гроші!

Відновлюйте свою передплату
вчас, чим досягнете миле почуття
упорядкованости, а видавництво
зрівноважений бюджет.

Вп. Передплатниць, які міняють
мешкання просимо ввічливо нас
своєчасно про це повідомити, інак-
ше недоручене число на пошті ви-
сять, з чого постає шкода для ви-
давництва і для передплатниць.

На кошти зміни адреси в дру-
карні треба долучити 10 ц.

ДО ВІДДІЛІВ СУА

Як ми вже нераз заповідали —
звіти Відділів, що мають появитись
у черговому числі — повинні при-
бути до 10-го кожного місяця. Че-
рез перевантаження друкарні друк
числа триває довго. Через те звіти,
що придуть пізніше, можуть по-
явитись тільки в дальшому числі.

До цього числа наспіло багато
звітів і через те ми скоротили спо-
гади Г. Совачевої до однієї сторі-
рінки. Також не могли ми придер-
жатись належного порядку у по-
міщенні звітів, що слідуєть зви-
чайно по собі за числом Відділу.

Редакція

БЕЗТАЛАННИЙ*)

Поема

На пам'ять 9. листопада 1843 р.
княжні Варварі Миколаївні
Репніній.

Присвята

Душі, з небес благословенній
Дано любити, терпіть, страждать.
І дар приречений, надхнення,
Дано сльозами поливать.
Ви розумієте це слово!..
Для вас я радо відложив
Життя буденного окови,
Священнодіяв я ізнову
І сльози в згуки перелив.
Ваш добрий ангел надлетів,
Обвіяв крилами і снами,
І тихозграйними річками
Про рай той мрії розбудив.

Яготин, 11. листопада 1843 р.

*) Цю поему пізніше видали під назвою „Тризна“.

Добрий ангел

Доля не обдарувала Тараса Шевченка родинним щастям. На трудному життєвому шляху бракувало йому родинного тепла. Вже в дитинстві втратив матір, а кріпацька доля відірвала його від сестер і братів. І так пішов він у світ „сиротою“ — з серцем повним почувань і прагнень, з непереможним бажанням усе пізнати і зглибити.

І тут йому пощастило. Окрім людей-потвор — п'яного дядя, дідича-рабовласника і суворого малярського майстра — зустрів він світлих, добрих людей. Маляр Сошенко, письменник Гребінка, професор Брюлов — це ті постаті, що перерішили його долю. Завдяки їм він увійшов у світ вільних людей.

Життя попливло бурхливим руслом. Немов бажуючи надолужити попередні нестачі, поет шукав і знаходив людей. Багато знайомих, друзів і протекторів подарувала йому доля. Та найбільшим подарунком була його приязнь з княжною Варварою Репніною.

Як її окреслити? Із різноманітних людських почувань, що лучать людей різної статі — це може найтрудніше. Молодий маляр із сла-

вою поета, що прибув до Яготина, мусів збудити цікавість, а то й захоплення свого оточення. Його таланти, його товариські прикмети, його гарний голос робили враження. Але найбільш діяла сила його особистості у прямуванні до ідеалу. Це власне відчула найбільше княжна Варвара.

Немолода вже дівчина, що зрелась особистого життя і жила тільки у крузі обов'язків своєї родини, мріяла колись про вище призначення. Та життя було сильніше за неї і в одноманітному ході буднів, вона знаходила полегшу тільки в молитві. Сила Шевченкового таланту пірвала її. Серед буденщини й байдужого докільля він заблис для неї незвичним світлом. Вона покохала його всією силою своєї чуттєвої вдачі.

Знаємо, що поет не відповів їй тим же почуванням. Поворот на рідну землю був для нього глибоким струсом. Він відвідав рідне село, розглядав сліди історичного минулого, шукав зв'язку з визначними людьми. Це його полонило. В поемі „Безталанний“ бачимо ті шляхи, якими ширяла його думка і рвались почування.

Але він глибоко відчув і зрозумів її. Увага й почування такої ніжної істоти, як княжна Варвара, подіяли на його душу. Це вилось у поемі „Тризна“, яку він присвятив і відчитав їй у яготинському салоні. На доказ приязни подарував їй автограф поеми та свій автопортрет.

На ґрунті цього удару розцвіла їх приязнь. Великим зусиллям волі княжна посвятила свій порив для кращого: вона назвала себе сестрою поета. А він повіз із собою до Петербургу образ доброго ангела, що в суворій дійсності втілював у собі кращі сили України.

Це почування перетривало всі удари долі. На заслання княжна Варвара посилала йому листи й посилки. Її заходи для звільнення поета принесли їй особисту загрозу поліції. А коли поет повернувся з заслання вони зустрілись для щирої розмови.

Цього року минає 150 літ, як народилась княжна Варвара. Її ім'я сплелось навіки з найменням нашого поета і являє собою одну з нечисленних світлих моментів у його житті. Тому й згадуємо її в Шевченкові роковини і шануємо в ній його духову сестру.

ЗАХОЧЕШ І БУДЕШ*

ПРО СУЧАСНУ МОЛОДЬ

Українську молодь можна розділити на кілька категорій. На тих, що цікавляться українським питанням і активно приймають участь в українському житті (в молодечих, студентських організаціях, в Пласті і ін.), хоч багато з них вчаться у вищих і спеціальних школах в чужих мовах. На жаль таких студентів є мало. На сотні українських студентів в США, членами українських організацій є може кілька десятків. А з них дійсно активними лиш одиниці. До другої категорії належать ті, що працюють чи вчаться в чужих школах і хоч не приймають безпосередньої участі в українським житті, бо рахують, що в еміграції воно нічого не може дати їм, але ще цікавляться українським життям, серйозною українською пресою і подіями українського політичного життя. Лиш виникає питання, як довго це зацікавлення триватиме? Професор Дашкович Нечуя Левицького („Хмари“) теж збирався в молоді роки писати про Україну, але загарбавшись у чужу науку, потонув у ній і свому краю нічого не дав. Частина ж молоді вже не цікавиться серйозними українськими проблемами, лиш українськими вечірками, піснями і українськими танками. Нарешті є четверта категорія — ті, що вже зовсім відійшли від українства. В українським культурнім житті ви майже ніде цієї молоді не побачите. На українських доповідях їй цілком доступних, в українських клубках, на виставах українського театру, а навіть на забавах, її нема. Може після вибагливо обставлених вистав американських, французьких і ін. наші вистави й забави здаються їй убогими, примітивними своїм змістом? Це до деякої міри правда. Поруч з цікавими й дотепно зааранжованими виступами, багато наших імпрез має часто низький мистецький рівень. І молодь, особливо та, що

живе в країнах із високо розвинутою культурою, порівнює українські вистави й імпрези з імпрезами чужинців і прикро відчуває цю різницю. Отже треба старатися еміграційні імпрези влаштувати якнайбільше старанно, а коли це тяжко, зменшити їх кількість і зліпшити якість. Від цього виграють і організатори концертів, доповідей і вечірок. Бо коли в суботу замість балю, концерту й аж трьох доповідей буде тільки один балю і одна доповідь, організатори й балю й доповіді будуть мати повну залю людей. Молодь мусить розуміти, що це еміграційні вистави і тому вони такі скромні. Може наша молодь відвідує американські, італійські, французькі й ін. театри, концерти, клуби? Так, але лиш частина молоді. Та друга частина не заглядає й туди. Чи не починає наша молодь цікавитись над міру ідеалом матеріалістичного благобуту? „Нарід, що думає передусім про вигоди, не є міцний“, казав Юрій Липа в книзі „Призначення України“. „Треба жити твердим життям, бути твердим щодо себе, щоб мати право бути твердим щодо інших“. І це ми бачимо навколо нас. Після другої світової війни американська молодь живе серед великого добробуту й користується свободою, як одна молодь у світі. Тимчасом саме тепер дуже виросла злочинність неповнолітніх. Зате президент Айзенгавер мав тверде виховання у дитинстві і став визначною особистістю свого народу. Так само Фельдмаршал Монтгомері пройшов сувору школу в юні роки. І приходить до висновку, що це було правильно. Молодь потребує багато любови, багато опіки, а при тому виховання, яке від маленького привчає до дисципліни й обовязковости. Молодь потребує, щоб її поступово привчали не тільки в праці — в науках і виконуванні інших обовязків — знаходити внутрішнє задоволення, але й „бачити“ красу життя. Відчувати радість серед природи, розуміти цю природу.

Відчувати радість у гарній лектурі, в спорті, в театрі, в малярстві й архітектурі, щоб коло цих радощів було широке і життя тоді було духово багате. Чи не женеться наша молодь лиш за легкими розвагами, а в мистецтві чи не обмежується лиш кінем, телевізією й танцями? Кіно має перед собою велике майбутнє, має вже свою історію й дає багато цінних і цікавих фільмів. Але воно не може цілком заступити театру, опери. Танець є здорова й естетична розвага і молодь танцювати мусить. На те вона й молодь! Танець є більше, як розвага. Це є мистецтво, люблене в цілому світі, від коли той світ стоїть. Тим більше має значення для нас український танок. Добре, як українська молодь віддає частину свого вільного часу саме цьому здоровому й прекрасному мистецтву. Але коли цю частину нашої молоді, крім обіцянки танців і співів нічим не можна скликати на залю, стає тривожно на душі за „танцюючу“ молодь. І приходить у голову думка:

— „Що ж ми вічно лишимось племенем? Бо найбільші наші зацікавлення, які стосуються нашої Батьківщини, лиш у прикладному мистецтві!“ Мине юність з її розвагами, а з нею й єдине, що вв'язало українського молоді цього типу з українською справою. Крім того, коли ми будемо виховання нашої молоді зводити лиш до розваг (українські танки, співи), то це викличе у молоді не досить поважне ставлення до української проблеми. Але тому, що розвагові імпрези все ж найбільше сприяють втягненню молоді на чужині до рідного гурту, організації мусять дбати за те, що вони були на належній висоті. До того ж у нас таке багатство пісень і така різноманітність танків, що це полегшує справу влаштування вечорів. Навіть москалі, зібравшись разом, люблять поспівати поетичних українських пісень, а донський козак Жаров часто включає в свою програму то ту, то іншу україн-

*) Гл. ч. 2 Н. Ж.

Сестри Кульчицькі

Олена і Ольга Кульчицькі — це дві рідні сестри. Тісно сплелась їх доля і створила з них немов одну мистецьку істоту.

Головним осідком їх було місто Перемишль. Та обсяг творчости молодшої Олени сягав далеко поза межі галицької України. Олена — це визначна малярка з широким засягом тематики та різnorodних жанрів цього мистецтва. Їй тепер 80 років і навіть радянська влада України визнала її всебічний талант знаменитим, зарахувала в ряди „майстрів мистецтва“ та з нагоди вісімдесятиріччя надала їй знання „народного художника УССР“. Заповіли, що готується тепер видання її альбому „Народній одяг Західньої України“

Обі сестри були по званні вчительками. Ольга вчила мистецьких ручних робіт, а Олена рисунку та малярства. Духово вони були так звязані, що Олена вважала Ольгу завжди своїм духовим надхненням, хоч Ольга частіш була виконавцем проектів Олени в ділянці килимарства, чи інших предметів домашнього вжитку, прикрашених народнім орнаментом. Та Ольга завжди була другом-дорадником, а навіть „музою“ у творчій праці Олени. Саме тому вона й присвятила сестрі альбом акварель, що вийшов 1955 р. у Києві.

Ще одна галузь еднала їх тісно з собою. Майже тридцять років сестри Кульчицькі збирали і вичкали цінні етнографічні матеріали, які у формі акварельних малюнків увійшли у згаданий уже альбом народнього одягу (понад 200) і народньої архітектури Західньої України (понад 140). Цей альбом дає широку картину нашого народнього мистецтва і буде єдиним у своєму роді виданням, неперевершеним у багатстві форм і деталей.

ську пісню. Люблять вони принагідно протанцювати й жвавого українського козачка, бо відчувають запальну силу цього танцю, якого Гоголь характеризував словами „самий вільний, самый скажений, який тільки бачив колісь світ танець“ („Тарас Бульба“).

Поза образотворчим мистецтвом Олена Кульчицька відома, як іконописець, графік та ілюстратор творів В. Стефаніка, І. Франка, народніх казок і дитячої книжки. На окрему згадку заслуговують дереворити до Франкового „Мойсея“ та „Лиса Микити“ Окрему галузь

доби. Олені вдалось їх перетривати. З нагоди її 80-річчя журнал „Жовтень“ умістив докладну оцінку її творчости пера Оксани Пачовської. К. Г.

НОВІ ВИДАННЯ

Оксана Керч: Альбатроси. Роман. В-во Юліана Середяка. Буенос Айрес, 1957. Обкладинка і мистецьке оформлення Бориса Крюкова. З передмовою Володимира Ласовського. Ст. 310. Ціна \$2.00.

Альбатрос — це надморський птах дивної краси й граційного пльвання в повітряних просторах. На суші він неповорогливий, нечепурний і смішний — ось як вводить передмова читача у тему твору.

Таку назву підбрала авторка для цілого покоління мистців, що їх змальовує в книжці. Це — молоді поети й образотворчі мистці, що пориваються у „творчу блакить“ та все приневолені повертатись на „рідну, смутну землю“. Тут гинуть їх пориви у зударі з дійсністю, щоб згодом знов підірвати їх у простори.

У центрі книжки стоїть молодий мистець, що пробує своїх сил. Він шукає розв'язки мистецьких проблем, у вірі в прекрасне, і йому щастить. Він пізнає світ, він знаходить відзвучні душі — чи то в коханої дівчини, чи в приятеля, чи у своїх учнів. І разом із тим призадумується над важливими питаннями — національним мистецтвом, місцем мистецтва у вічності. Але просте й величне слово старого діда перерішує все. Він знаходить свою дорогу. „Не губити зв'язку, не відриватись від цієї землі...“

Оксану Керч знаємо дотепер із нарисів і оповідань. Оце вперше вона розгорнула свої сили в романі й виявила свій небуденний талант. „Альбатроси“ витримані формою. Цікаво змальовані дієві особи й добре віддане середовище інтелектуального Львова 30-их років.

Треба привітати авторку з таким дебютом. Л. Б.

ОЛЕНИ КУЛЬЧИЦЬКОЇ

Екс-лібріс Олени Кульчицької. „Ex Libris“ by Olena Kulchitska, renowned Ukrainian artist painter, who is now 80 years of age.

її творчости становлять численні цікаві задуми над оформленням книжкових знаків „екс лібріс“-ів.

„Екс лібріс“, з латинського „з книг“, називається охоронний знак книжки певної особи. Є це композиція, рисунок, чи просто декоративний напис, що приліплюється на обгортці з лівого боку, як знак власника книги і її удекоровання. Оці знаки Олени Кульчицької стоять на високому мистецькому рівні, національні своїм змістом та майстерно викінчені формою.

У 1913 р. Олена Кульчицька виступила вперше на мистецькій виставці в Києві своїми творами, якими досягнула зв'язок та закріпила дружбу з мистцями Наддніпрянської України. Її твори були відомі у Польщі, Бельгії, Італії, а також і в Америці.

Глибока особиста культура та тонкість у взаєминах зєднували обом сестрам загальну симпатію громади, знайомих і друзів. Щаслива Ольга заснула навіки, не зазнавши страхіть важкої воєнної

Чи жінки заволодіють Америкою?

Із даних, що їх заподають американські статистичні бюро, довідуємося, що в Америці більше жінок ніж чоловіків. Різниця в цифрах доходить до півтора мільона в користь жінок. Статистика каже, що за 20 років жінки переважатимуть на 3,600,000 і коли приріст жіноцтва не вгамується, після кількох століть Америкою цілковито заволодіють жінки. Поки це станеться, пригляньмося дійсності.

Пересічний вік жінки доходить тепер до 75 років (найвище число в світовій статистиці), у мужчин нагомисть він сягає тільки 67 років. Огож бачимо, що сучасна американка переживає чоловіка на 6 років.

Всі заразливі недуги радше атакують мужчин ніж жінок. Смертність з причини рака на 6 проц. вища у мужчин. Серцеві захворювання трапляються два з половиною разів більше, також у мужчин. Склероза на 75 проц. вища, знову ж у мужчин. Улькусові недомогання трапляються чотири рази більше також у мужчин.

Ось декілька причин такого стану. Мужчини, хоч переважають жінок фізичною силою, що походить від вироблених м'язів, все таки є збудовані, так би мовити, із слабшого матеріалу. Цілий організм жінки пристосований до того, щоб у відповідному часі йому прийдеється працювати за двоє. Огож, серце й легені мусять бути в жінки дуже сильні, тим самим, уже з природи, вони більше відпорні на різні небезпеки.

Велику роль для здоров'я і самопочуття відіграє рух і гімнастика у кожному її виді. Мужчини поголовно провадять сидячий триб життя. Після бюрової чи механічної фабричної праці, вони пересиджують у вигідних фотелях і густо-часто не рухнуть пальцем у хатній роботі. Тим часом, прятання, прання, миття посуду й полагджування закупів, це якраз корисна гімнастика, яка густо-часто продвжає життя, хоч жінки так нарікають на ту роботу.

Відповідна дієта також відіграє важливу роль. Жінки дбають за „лінію“ і є спроможні відмовити собі солодкого, товстого і того, що добавляє вагу. Мужчини з

трудністю застосовують обмеження в їжі.

Переважа жіноцтва веде до того, що щораз більше жінок з'являється на високих державних постах, у судівництві, адвокатурі, дипломатичній службі. Щораз більше найрізномодніших жіночих клубів і щораз трудніше вийти заміж — і тією саме проблемою американський світ серйозно затривожений.

Нас може дивують звичаї, що американській дівчині лицює першій запросити хлопця на забаву і він, річ ясна, не повинен відмовитись. Кожний переступний рік уповажнює незамужню жінку першій освідчитися мужчине і з цього користає велика кількість самітнього жіноцтва.

Звичаї й обичаї країни, та пригаманне їй, широко плекане товариське життя, самі розв'язують питання якнайшвидшого подружжя, з більшим, чи меншим індивідуальним успіхом.

Тих, що неодружені, поважають і шанують нарівні з одруженими жінками (куди більше, як це було колись у нас, в краю). Незамужня, п'ятдесятлітня жінка пишеться титулом „місс“ і це зовсім зрозуміле. Вона працює за фахом, бере живу участь у суспільному й політичному житті, належить до різних товариств і клубів, подорожує, плекає спорт.

Куди прикрише „старокавалерство“ для мужчин. Після п'ятдесятки, коли „золота воля“ перестає приманювати, вони, сильно відчувають потребу родинного життя й опіки.

Під сучасну пору налічується 7,700,000 вдовиць. Усі вони влаштовують своє життя по своїй зможі. Починаючи від найприсутніших клітин суспільного згуртування, церковних стоваришень, які не кладуть ніяких обмежень своїм членам відносно віку, звання, суспільного стажу, маєткового стану тощо, — а кінчаючи на партійних клубах, із сучасно обмеженою можливістю членства, американська жінка може себе знайти і знаходить. Вистачить поглянути на недільні видання щоденників, щоб переконатися, скільки кожного тижня засідань, зборів, показів моди, збірок, контестів, чайних прий-

нять, виставок, дискусійних вечорів, полювань, перегонів, а всюди і скрізь жінки відіграють домінуючу роль.

Час, коли Америкою заволодіють жінки, не такий близький. Заки це станеться, ми розгорнемо роботу на своїй рідній землі і справедливо поділимося обов'язками з нашими чоловіками.

І. Савицька

НЕВЕЛИКИЙ ЗІЗД

У другій половині січня відбувся в Домі СВА невеликий зізд. З нагоди виїзду п-ні Марії Бачинської-Донцової до Австралії прибули її б. товаришки з Інституту Дівчат у Перемишлі, щоб її попрощати.

Невелике це було зібрання. Господинею його була голова СВА п-ні Олена Лотоцька, що теж радо згадає інститутські часи. Враз із п-нею Марією Бачинською-Донцовою прибула п-ні Олександра Сенюта зі Стейтен Айленду. З Ньюарку приїхала п-ні Олена Бемкова. А з Філадельфії прибули пп. Стефанія Озарків і Марія Праціцька.

Перший вечір проминув у милій товариській гутірці та згадках. Як радо перенеслися усі у далекі часи! Залунала й пісня, як її співали колись в інститутських мурах. І не счувлись „інститутки“, коли через пізну годину треба було розходитись.

Другого дня п-ні Марія Бачинська-Донцов відбула товариську зустріч із членами управи СФУЖО. При склянці чаю поінформували її членки управи про свої найближчі завдання та прохали передати привіт Союзові Українок Австралії.

Оттак сердечно й тепло попрощав невеликий гурт кол. шкільних товаришок та управа СФУЖО відому громадську діячку перед її виїздом за океан. П-ні Марія Бачинська-Донцова переїхала до своєї рідні в Австралії. Дня 14. лютого вона відчалила із Сан Франціско, проведена бажаннями щасливої подорожі та доброго причалу.

Жіноче питання

(Із спогадів про Гуцульщину)

Читаючи Стефаникову біографію, зустріла я там згадку про др. Вацлава Морачевського та його дружину-українку др. Софію Окуневську-Морачевську, з якими Стефаник познайомився в Кракові. В автобіографії Стефаника наведені були такі слова: „Вони приїхали із Цюриху, обидвоє високо освічені і я від них користувався широким європеїзмом“.

І зараз же чомусь мені Жабя нагадалось. Чому ж саме Жабя? — подумаете. Яке ж бо відношення може бути між Жабям і Краковом, чи Жабям і Русовом, місцем народження й перебування Стефаніка. А однак є таки, бо ж саме до Жабя приїжджав рік-річно на літні вакації той же самий д-р Морачевський, тоді вже професор університету. Можна було його бачити, як день-у-день ходив верхами — тільки вже не зі своєю дружиною др. Софією Окуневською (вона бо вже покійна тоді була), а з якоюсь „грабіною“. Обидвоє високі, худі, в білих одягах. Він завжди йшов уперед, а вона кілька кроків за ним. На моє здивування, чому вони не разом ідуть, наша сусідка-гуцулка сказала:

— А як же мають іти? Та же так має бути, що газда йде вперед, а газдиня за ним.

— А чому нічого не говорять до себе? — не здавалась я.

— Та що мають повістувати?! Ади, усе вже собі сказали та й мають спокій...

Приїжджав туди теж і син д-ра Морачевського — такий же високий і з такою ж бородою, як у батька. Різниця була лиш та, що батько був поляком, а син українцем, мати бо виховала його в українському дусі. Одружився теж з українкою. На жаль, помер у молодому віці.

І ще тому нагадалось Жабя, що жив там друг Стефаніка з юних літ — др. Яків Невестюк. Досі ми знали Стефаніка тільки з його неперевершених новел, а в Жабю мали нагоду почути від Невестюка дещо більше про життя-буття письменника і то не лиш із поважного, але й з веселого боку. І тому то при згадці про Стефаніка, за-

раз же з'являється в пам'яті висока, кремезна, вродлива постать д-ра Невестюка — Стефаникового друга. І саме про нього хочу накреслити кілька слів. Може тому, що був такий близький до Стефаніка в юних роках, а може, що був талановитий та з блискучими й скорими наче блиск меча, думками, — чи може вкінці тому, щоб зазначити, як дивно й нерозгадано укладається деколи людське життя. Не можна ж згадати д-ра Невестюка, не згадавши Жабя, і навпаки, Жабя бо і д-р Невестюк — це ж була нерозривна цілість.

Найяскравіші звичайно бувають перші враження. І тому то оті перші враження з нашого побуту в Жабю залишилися наче живі в моїй пам'яті. Ми з чоловіком, молоді ще тоді, прибули до Жабя на постійний побут.

Одного дня вранці, взявши за руку свою доню, вибралась я на закупи до крамниці. Йшли ми дорогою понад Черемошем, очаровані прегарним краєвидом. Ліворуч Синиці синіли. З оповідання чоловіка знала я вже, що саме під Синицями живе Петро Шекерик-Доників. (Пізніше мали ми нагоду бути в його гражді, а Параска Шекеричка, вродлива Шекерикова дружина, гостила нас у своїй, взірцево на гуцульський лад улаштованій, хаті. Мали ми теж нагоду бачити й доволі велику Шекерикову бібліотеку).

Черемош срібною стрічкою вився поміж крутими берегами, маючи по боках свіжо нанесені валн з каміння — сліди по великій повені, яка трапилась саме в перших днях нашого побуту в Жабю. Тоді то Черемош не був цією срібною лентою, а непереможною стихією. Він шалів, казився і рвав усе, що лиш зустрів подорозі. Не лиш великі бервена та вирвані з корінням ялиці, але навіть гуцульські хати брав на свої дужі каламутні хвилі та й ніс у світи.

Ось вже недалеко кооперативна крамниця, приміщена в хаті Шекерикового тестя — Гапчука, що так дуже обличчям своїм нагадував мені Стефаніка. Саме набли-

зились ми до тієї крамниці, як надїхав верхи якийсь старший добродій. Миттю зіскочив з коня та привітав нас.

— Не треба вам, пані, казати, хто я, бо й самі певно знаєте, так, як я знаю, що ви дружина мого молодого колеги по фаху. Куди ж це ви так раненько поспішаєте?

— Та йду до крамниці. Та й до м'яса за м'ясом треба поступити.

Ага! „І ходив я щоранку до фляйшбанку по фляйш до менажу“ — засміявся.

— Але ви, докторе, мабуть до схід сонця встали, що оце вже вертаєтесь звідкілься.

— Та, правду кажучи, не вставав я, бо й зовсім таки не лягав усю ніч трудився. Помагав там одному „файному цегінікові“ на цей світ дістатись. Гай-гай! Пруться люди на цей грішний світ, наче до раю якого. Якби те знаття вперед, що потім, то сиділи б і рипалися б.

— Ну, і як же, помогли? — посміхнулась я.

— Авже ж поміг! Кажу вам, легінь хоч куди! Так і простягає вже руку за бардкою. А це доня ваша? Золотоволоса така! Як дивлюсь на отаких малих дітей із золотими кучерями, завжди нагадується мені мій молодший син, як маленький був. Такі ж самі золоті кучері були в нього, наче в дівчинки.

І враз кудись ділась притаманна йому веселість.

— А більше дітей у вас немає? — спитав згодом.

— Та ні, немає. Вона ж водночас найстарша і наймолодша в нас.

— Ага! Тільки оце едине „жіноче питання“ у вас!

— Чому ж саме „жіноче питання“? — посміхнулась я.

— Хіба ж ні?! Ви ж самі найкраще знаєте, чому. Вам же напевне нечужі оті модні кличі жіночої різноправності. І хто знає, чи й самі ви не „крушили копії“ в обороні жіночих прав та й протестували, де треба й не треба проти „поневолення жінки“

— А вже ж протестувала! — кажу. — І то дійсно, „де треба й не треба“, як ви, докторе, зволили сказати.

— Йй-кайтиси люди! А дивлячись на вас, ніхто й подумав би, що ви така завзята еманципантка. Але одне хочу вам сказати: якщо ви думаєте, що всі ті шумні кличі „жіночого питання“ не дійшли ще сюди і їх треба тут пропагувати, то дуже помиляєтесь. Що не дійшли — це так, але пропагувати не треба, бо гуцулки давно вже рівноправні з чоловіками — ще мабуть з часів матриярхату. Ви ще в Косові могли завважити, що віжджаєте в країну, в якій „жіноче питання“ давно вирішене. Хіба ж не бачили ви за вітринами наших українських крамниць картин — гуцулок верхи на конях? А деякі, — то й з люльками в зубах. Стовідсоткова рівноправність, як бачите! — засміявся. — А про „чари“, що то їх кидають вродливі гуцулки на отих „панів-холерників“, що приїжджають сюди — ви не чули? А знаєте, л чому пі „чари“? Вони ж бо не лиш вродливі, але й тордовиті бувають. Кожна з них так високо себе держить, наче княжна яка. Оцею гордовитістю і вродливістю і чарують вони так наш чоловічий рід. Та про це ми ще поговоримо колись. А тепер до речі: як же вам, пані „вдалосі“ Жабя — оця столиця Гуцулії?

— Авже ж „вдалосі“, ще й як! — кажу. — Не дивуюсь уже, що всіх наших визначних письменників якась непереможна сила тягнула сюди. Що Коцюбинський, Франко, Грушевський, Хоткевич, Катря Гриневичева й другі — всі вони шукали творчого надхнення саме тут — у серці Гуцулії. Переїжджаючи почерез Криворівню, мій чоловік вказав мені місце, де була вілля Грушевського. Ага! Ще до тієї Криворівні — поступили ми до кооперативної крамниці, а там такий проворний молодий крамар із жидівським прізвиськом. Як же це — гуцул із жидівським прізвиськом?

— Це, пані, один із численних доказів, як то Гуцульщина всмоктує, чи пак, по-культурному кажучи — асимілює чужинців. Крамар той належить одній із тих жидівських родин, що то під час місії Шептицького (тоді ще молодого станиславівського єпископа), так перейнялись його проповідями, що вихрились. Та не лиш християнство прийняли вони, але

й перебрались у гуцульський одяг. Це так із жидами, а тепер щодо поляків: хоч вони, тобто поляки, намагаються не признавати навіть гуцулів українцями, а окремим якимсь племям, то проте, перебуваючи на Гуцульщині — змушені говорити тільки по-українськи, гуцули бо не розуміють і не хочуть розуміти польської мови. А ті поляки, що напостійно тут залишились, то зовсім таки вросли в цю почву. Є тут адвокат поляк, то цей уже зовсім „огуцулився“. Нежонатий він, а газдувала в нього молода гуцулка. Думав він, що гуцулка ота вік із ним вікуватиме, а вона ні. Каже йому: „Що служилася, то служила, а тепер газдинею хочу бути. Ади, той Іван із верхів сватає мене — не вікувати ж мені панцюкою помийницею!“ Словом поставила рубом „жіноче питання“. І що ж ви скажете?! Вивізнав адвокат свою Парасочку — хату поставив молодяткам. А на весіллі сидів за батька та й плакав ревними сльозами за Парасочку, наче за рідною донькою. Так то жиди й поляки „огуцулюються“

— Та ми вже розпрощаємось з вами, докторе. Дякую за цінні відомости та й вибачайте, що час ви страгали собі почерез нас.

— Який там час стратив! Побудете тут довше, в горах, то й знатимете, що люди тут не поспішаючи живуть. Ну, але вам до крамниці треба. Купіть харчів на кілька днів, бо, як заслотиться, то не зможете з хати вийти.

— З чого ж це ворожите, докторе? — зацікавилась я.

— Не я ворожу, а гуцули. Чи бачите косарів он там, на панотцевій царинці? Як лиш панотець починає косовицю, то гуцули тоді нізащо в світі не косили б своїх царинок. В панотця бо є такий химерний (чи пак „фіглявий“, як гуцули кажуть) барометер, що, як показує погоду, то обовязково дощ буде. І то не якийсь дрібний перехідний дощик, а таки слота, що затягнеться на кілька днів. Так будьте! Ага! Я й забув виправдатись, що досі вашому чоловікові візити не віддав. Та цими днями вже зайду до вас. Думаю, що можна зайти до вас оттак звичайно, без усяких церемоній. Фрака вбрати не треба — правда? — сказав якось дивно посміхуючись.

І відіхав на своєму гуцульському коникові — великий і вродливий, наче гетьман який.

Згодом довідались ми, що Невестюк тільки один, єдиний, раз складав, чи пак віддавав, візиту у фраку. Було це одним роком раніш, заки ми приїхали. Тоді прибув до Жабя інший молодий лікар, який офіційно, у візитовому одягу, з усякими церемоніями зложив візиту д-рові Невестюкові. І тоді то Невестюк витягнув з якогось закамарків давно неживаний фрак, як залишок із давніх, світлих днів, одягнув його і вбрався до свого колеги по фаху. А що падав дощ і йому треба було йти почерез царинки, то він пішов босо, закотивши по коліна штани. І такий то був д-р Невестюк. Сидів у звичайній гуцульській хаті, а його скромне господарство вела молода гуцулка Палагна, що замешкала в нього з двома своїми синами, малими хлопчиками. Та не завжди вів він таке скромне життя. Колись давно були в нього ясні-світлі дні. Мабуть тому, щоб забути колишне минуле, почав він до чарки заглядати. Та, що найважливіше, не впивався ніколи, тільки жартами й дотепами сипав наліво й направо. Раз лиш мали ми нагоду бачити, як був напідпитку, тобто випив більше, як треба. І тоді не був тикий, тільки поважний дуже. Почав згадувати дружину та дітей. Згадував із таким п'єтизмом, якогось я ще не зустрічала в своєму житті. (Докінчення буде)

ПОДБАЙМО ПРО КОНКУРС ПАСОК

Конкурс, що його перевів 26 Відділ у Дітроїті, дав около 20 пасок. З-поміж них відзначено, як стилеві й гарно спечені — паски пп. Анни Пиндик, Анастасії Демян, Юлії Кульчицької, Марії Дрогомирської і Катерини Вівчаровської. Перший конкурс показав, що в одному Відділі п'ять господинь печуть зразково.

Але ж і в других Відділах є талановиті господині! Треба тільки, щоб спробували влаштувати конкурс цього року. Можна це перевести з нагоди Великоднього Базару або Свяченого. І показати, як печуть паску і в інших околицях України.

Ліна Григорівна

ЦЕ НЕ ДРІБНИЦІ

У советській пресі зустрічаємо нариси з тамошнього життя. Багато з них, маючи інше призначення, насвітлюють цікаві для нас сторінки побуту. Такими є „Нотатки педагога“. У своїх міркуваннях на педагогічні теми — авторка-вчителька розкриває нам картину соціальної нерівності, що заіснувала в советському режимі та насвітлює постать дами з советської буржуазії.

По зеленому скверу, розвигнано біля великого, недавно заселеного будинку, прогулюється молода гарна жінка. За руку вона веде маленького хлопчика. Я мимоволі усміхаюсь дитині. Мені подобається її трохи блідувате личко. Невеликі сірі очі, відтінені густими темними війми, виблискують пустотливо і разом з тим уважно. Мені дуже хочеться познайомитися з хлопчиком ближче, але правду кажучи, побоююсь матері. Я і знайома, і незнайома з нею.

Вікно кімнати, де стоїть письмовий стіл, за яким я готуюсь до шкільних занять, виходить на вулицю. Через дорогу стоїть великий новий будинок з довгими балконами. На одному з них я часто бачу цю маму. Вона сидить, спираючись повною рукою об бильця балкону, і дивиться на вулицю. Ні разу я не бачила в її руках якої-небудь роботи, зате часто чую її голос, звернений вглиб кімнати:

— Дашо, Дашо, чи скоро ти підеш гуляти з Сашенькою? Прямо нудно, скільки часу ти возишся з нещасними трьома кімнатами! І знову вона дивиться на вулицю.

Часто вона когось гукає або звертаються до неї:

— Добридень, Ліно Григорівно, як ви себе почуваєте? Вигляд у вас прекрасний!

Але Ліна Григорівна про це зовсім іншої думки. Навпаки, їй все гірше і гірше, запевняє вона, а лікарі ні-чо-го не розуміють, ні-чо-го! У Ліни Григорівни багато знайомих, і мені часто доводиться зачиняти вікно, бо її голосні скарги заважають мені працювати. І тепер з нею раз-у-раз вітаються, і навіть коротку розмову Ліна Григорівна ухитряється перевести на тему про своє здоров'я.

— Добридень, Маріє Іванівно!

— Добридень, Ніно Семенівно!

Видно, що і Марія Іванівна, і Ніна Семенівна поспішають, вони

заняті і нетерпляче, але ввічливо, підтримують кілька хвилин розмову, в яку Ліна Григорівна втягує їх явно з нудьги.

— Добридень, Ліно Григорівно, — чути тоненький голосок дівчинки в брунатній суконці і білому фартушку. В руках у неї портфель. Вона теж поспішає.

— Добридень, Леночко, — вітає її Ліна Григорівна, — почекай, куди ти поспішаєш?

Але дівчинка тільки махає рукою в напрямі школи і перебігає вулицю.

— Всі поспішають, мамочко, всі поспішають, тільки ми не поспішаємо, чому? — раптом питає Сашенька.

— Поспішають! — роздратовано говорить Ліна Григорівна. — Страшенно, подумаєш, потрібне їм поспішання. А ти не питай про те, що тебе не торкається!

Сашенька на хвилину замовкає, але тільки на хвилину.

— А чому ти Марію Іванівку і Ніну Семенівну називаєш так, а Лену — просто Леночкою? — знову ставить він запитання.

— Тому, що дорослих завжди так називають. Адже ти чув — і мене кличуть — Ліно Григорівно. Це називається звертатися по імені і по батькові. Це ввічливо, культурно. А називати дорослих тільки по імені або говорити їм „ти“ — некультурно, неввічливо, повчає сина Ліна Григорівна.

— А Даша ще маленька? — чую я здивоване запитання Сашеньки.

— Який же ти дурненький, — відповідає Ліна Григорівна. — Наша Даша майже бабуся.

— А чому ж ні ти, ні тато не називаєте її по імені і по батькові, — говорить хлопчик. — І я їй говорю „ти“, а ти мені не сказала, що це неввічливо, — продовжує він.

— Чому, чому! Просто нудить мене від твоїх вічних „чому“

У Сашеньки починають дрижати губи.

— У, мамухо, нічого у тебе спитати не можна, зразу тебе нудить, — говорить він з образою в голосі, — спитаю у Вітьки, він мені все скаже!

А чому ж ні ти, ні тато не називаєте її по імені і по батькові?

Яка Ваша думка?

... Мені персонально бракує в Н. Ж. матеріалів про сучасних визначних жінок у світі. А найбільший брак у Н. Ж. так це матеріалів про сучасну жінку в Україні й поза межами її на просторах СРСР. Таких матеріалів можна знайти в советській пресі, спеціально ілюстрованій.

Бо, на мою думку, Н. Ж. й досі стоїть на позиціях еманципації жінок, а в межах СРСР жінка вже так еманципована, так урівновважена, що треба бити на сполох проти цього, коли вона працює на бетоні, з цеглою, двигаче на собі непомірні тягарі й воює вже в танках та літаках.

Туди треба скерувати увагу цілого світового жіноцтва!

Гаврило Гордієнко

Ваша правда, що треба би впровадити більше силуеток визначних жінок у світі. Це виявило б найкраще кудою прямує еманципація жінок та які її осяги. Бо ж еманципація це намагання жінок

— Знов Вітька! Це він тебе навчив мамі грубити! Ви собі не уявляєте, — неподівано звертається вона до мене, — які у нас жахливі діти у дворі, особливо цей Вітька. А ще, уявіть собі, відмінник. Казки їм розповідає, а малюків чорт-зна чого вчить! Човники якісь буде, робити йому, хуліганові, більше нічого. А вони по ньому з ума сходять, особливо мій дурник. Просто жах, просто жах, як він впливає на мого хлопчика. Від нього він і навчився грубити мені.

Я щось мимрю незрозуміле. Я не маю права сказати хлопчикові, що правий він, а не мати. Я не знаю Вітьки-„хулігана“, який розважає малюків казками, буде човники. Але Сашеньку я тепер знаю, і він ще більше подобається мені. Маленький хлопчик з великою совістю! І це Вітька знає краще, ніж Ліна Григорівна. А що Вітьку не „нудить“ від постійних „чому“ Сашеньки, я впевнена. Недаром Сашенька втішає себе тим, що Вітька все йому скаже.

Е. Виноградська
„Радянська Жінка“

знайти признання для свого місця в суспільстві й увидати свій вплив на хід публичних справ. Цей процес триває ще й досі. У багатьох ділянках життя вже бачимо визначних жінок, що життям і працею здійснили вже еманципаційні клічі.

Чому зв'язуєте цей рух із поневоленням жінки в СРСР? Із справжньою еманципацією воно не має нічого спільного. Експлуатація жінки в СРСР — це чергове жорстоке використання робітної сили, як це діється з селянством у колгоспах, молоддю на цілих землях, в'язнями в лагерах. Що воно прикрашується дешевими кличами й гаслами — це друге діло. І що більшовики хваляться, що здійснили рівноправність жінки, то це тільки чергове маскування її повного використання, як робітної сили.

Про жінку на рідних землях писати значно трудніше. Советська преса це власне те „криве дзеркало“, що допомагає маскувати справжню дійсність. Шукаємо відомостей радше в листах з-поза залізної заслони, у свідченнях поворотців, у враженнях подорожніх. Також дає їх статистика життя в СРСР, з якої користають наші представниці, видвигаючи різні сторінки нашого життя на міжнародних конгресах. Редакція

Успішні жінки

Еллі Най, німецька піаністка, відсвяткувала недавно тому своє 75-ліття. Вона надхненний виконавець Бетовена. Походить із Бонну, де колись Бетовен ставив свої перші кроки. Через консерваторію у Кельні й віденську „Майстершуле“ вона осягнула диплом учительки і навчала якийсь час у консерваторіях Зальцбургу і Кельну. Та її манила інша музична праця. Вона обожала Бетовена і всі її виступи, всі концерти трямували до відтворення, зрозуміння його творів. Старалась доказати велике його слово: „Хто добре розуміє мою музику, той не може бути нещасним“ і тому йшла з його творами до шпиталів і тюрем. Грала для

хворих і в'язнів, щоб збудити надію у їхніх душах.

Уже білоголовою бабусею вона доконала великого діла. Граючи на концертах у повоєнній Німеччині вона досягла того, що в Бонні відбудовано величаву залю Бетовена, знищену під час війни. Тут вона перша заграла його сонати, впроважуючи його духовість знов у рідне місто.

Крістабел Пенкгорст померла недавно тому у Каліфорнії. Її пам'яті присвятила американська преса багато згадок. Це дочка відомої суфражистки Емеліни. Разом із матір'ю вона вела войовничу кампанію за жіночу рівноправність. Студіювала право й була однією з перших адвокаток Англії. Але не мала права виконувати практики. Зрештою вона й так часто попадала в конфлікт із законом, бо їх організація — Суспільний і Політичний Жіночий Союз шов радикальним шляхом в своєму змаганні. Вони вибивали вікна в будинку прем'єра Асквіта, переривали промови міністра Грея та звертали всякими способами увагу на свої домагання. Крістабел та її мати були часто арештовані, а навіть на деякий час емігрували до Франції.

Тепер камене погруддя Емеліни Пенкгорст пишається в англійському парламенті, а її дочці Крістабел король Юрій V. надав шляхетство.

Евгенія Зарицька, співачка, яка чарує європейські сцени своїм співом, могла занотувати знов великий успіх. Її запросили виконати ролі Кармени в опері Ковент Гарден у Лондоні. Перед добірною публікою вона дала зовсім нову інтерпретацію цієї ролі. Її Кармен — це вільна й горда істота, що не піддається оковам, але паде жертвою своєї пристрасної вдачі.

Критика відмітила, що співачка шукає трудних завдань і пригадала, як то співаючи композицію Берга вона допомогла впровадити цей трудний музичний твір.

На запрошення ОБВУА у Лондоні співачка дала вперше концерт для української публіки. Услід за тим відбула турне по всіх наших осередках, даючи чудові зразки свого вміння. Програму зложила виключно з українських композиторів.

Це вже по карнавалі

Завжди завидують мені мої товаришки і знайомі, що я „центрально живу“ Це не має нічого спільного з політикою, це просто означає, що місце перебування моєї родини міститься між Нью Йорком і Філадельфією, себто що ми розміщені в самому центрі самого центру. Нажаль, не можу подати точніше місцевости, бо ану ж захоче п. О. Гайський з Клівленду (який, як писала „Америка“ шукав мене вже у Філадельфії на вул. Френклина), відвідати мене у моєму „центрі“ і що тоді буде? Мій чоловік довідається тоді, що „Рута“ це я, а я не хочу, щоб він це знав. Так як дотепер, то він читає „Наше Життя“ і те, що я там виписую, як „Рута“ з деяким зацікавленням і навіть часом скаже: „Знаєш, та цютка, як їй там — то навіть щось часом розумного напише... Бігме, як би у наших сусідів під дверми підслухувала...”

Ну, а нехай би так він довідався, що Рута — це я! Ясне, що критикував би все від початку до кінця і все було б „не так“. Ні, краще хай я залишусь інкогніто в хаті.

Але повертаючись до центрального положення між Нью Йорком і Філадельфією — воно стало „каменем приткновенія“ між мною і згаданим вже моїм чоловіком і то ще в січні цього року, конкретніше перед першим лютого, а ще конкретніше перед Балем Інженерів у Філадельфії і Балем Лікарів у Нью Йорку. До тепер, ми якось погоджували ці дві найбільші карнавалові імпрези: найперше їхали ми на південь до „Муз Голу“ на інженерський бал, а потім на другий тиждень я одягала до моєї сукні інше болеро і ми прямували на північ до Народного Дому в Нью Йорку на черговий центральний пункт балевого сезону: Бал Лікарів. Часом бувало навпаки, залежно від того, хто влаштував свій бал швидше.

Цього року оба ці бали відбулися в одному дні: це й було причиною, що від лютого панує у нас у хаті напружена атмосфера, мій чоловік дуже часто демонстраційно сам собі варить „гат доги“ (на

втіху нашого сина, який чомусь уважає не вареники, але власне „гат-доги“ своєю національною стравою) а наша тринадцятирічна донька також поглядає на мене скоса і здається стала, бодай, на якийсь час поплетачем „татової партії“

При чому тут „центральне положення“ себто розташування між Нью Йорком і Філадельфією? Дуже просто: коли одне каже: „Їдмо до Нью Йорку на лікарів!“ — тоді друге настоює: „Ні, їдмо до Філадельфії на інженерів!“ і коли до Філадельфії і до Нью Йорку така сама віддаль з „центрального пункту“, то що тоді?

А щодо моєї доньки — то вона також мала в цій справі свій голос. Вона принесла вістку від якоїсь товаришки, що товаришці її мати бере з собою на бал і то як головну фігуру, як „дебютантку“ що навіть купила мати цій товаришці справжню „гавн“ за 80 чи 100 доларів! Подумайте, дорогі пані, чотирнадцятирічній (малошо не написала я „смаркулі“) — дівулі „гавн“ за 80 доларів і тягнути її з собою на бал, наш український бал, у віці чотирнадцяти років! Не вірите? Було більше таких випадків цього року: „Хай дитина забавиться. Тільки її... Хто знає, що нас ще чекає? От ці всі „спутники“ літають по небі! Біда знає, до чого йде...“

А коли володар і частинний жилитель (на 40 відсотків, решту „пейди“ приношу я) довідався при цій нагоді від нашої потіхи, що батько згаданої товаришки, щоб достроїтися до своєї дебютуючої дочки — дав собі зробити у кравця темноблакитний „таксідо“ за щось 150 доларів — збунтувався ще більше. Почав нагадувати, що ще від часу, коли він продав „на Кракіданах“ у Львові в 1939 році свій студентський „смокінг“ советському „байцови“ за 200 рублів, він ще не мав вечірнього строю і ціла трагедія була готова: „Як може той, ну той — що дістав тепер „лейд офф“ і винен мені пять доларів, замовляти собі новий „таксідо“, то хто я є, га? А

крім того, я ж маю між лікарями масу колегів! Ідемо дебютувати!“

Ціле щастя, що почав нам дах затікати, треба було кликати „компанію“, що направляє, себто двох муринів і вони заламали таку ціну, що за одним махом спухло все: інженери, лікарі, таксідо, „гавн“ за вісімдесять доларів, дебют тринадцятирічної на балю і лише наш синок є вдоволений: коли направлячі-мурини відкрили дах, сніг дощ почав падати до його кімнати і він мусів евакуюватися до вітальні, ну а там стоїть телевізія, і коли всі заснуть (навіть мама вже спить, здається йому) можна дивитись до схочу на „спук шов“

Ну, але уже все минуло: карнавалові клопоти, карнавалові захоплення, карнавалові розчарування... Одне ще лиш не минуло: коли приїду на „вікенд“ до Нью Йорку чи Філадельфії — чую, що не минуло ще „коментування“ карнавалових подій: хто, з ким, чому якраз з ним, в якій сукні, скільки це коштувало, що з того всього вийде, а що буде як довідається, а вона вже властиво старий бабштил, а він теж мав би совість, і навіщо властиво такої старшої пані ще вигулювати, час був би вже сісти за буфетом і зробити щось для народу, а на академіях, то його не видно, за те при барі, огогого...

Часом думаю, що краще, що я живу у малій місцевості. Тут, правда, ми також не вільні від людських слабостей, а зокрема пліткування. Але все таки якось спокійніше і коли приходить піст — легше мабуть забути за карнавал і легше перестати „коментувати“ все те, що в карнавалі трапилось. А чи справді трапилось аж стільки, щоб було про що так довго говорити?

Піст надійшов. Час роздумування, час концентрації, час розмов із самою собою.

Рута

Збірник для дітей
„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Із листів до редакції

Ще про дитяче народне вбрання

Я зраділа дуже, коли прочитала голос „Читачки з Рочестеру“ Хто ж, як не ми повинні дбати про задержання правильного народного строю?

вали спільно з іншими школами з Мюнхену й околиці — Шевченківське свято. Яка я була горда, що дівчатка могли виступити всі в власних народніх строях! Прав-

Школа українознавства у Мюнхені-Мозаху брала участь у спільному Шевченківському святі у Мюнхені. У дівчаток власне народне вбрання, що їм пошили матері.

The Ukrainian school in Munich-Mosach, Bavaria, took part in the observance of the anniversary of Taras Shevchenko at Munich.

Тому й дозволю собі переслати світлинку шкільної дівчорки з оселі Мюнхен-Мозах. Торік ми влашту-

да, це коштувало нас у делегатурі багато праці. За нашими вказівками матері покріюли матеріал і повишивали. Мали ми й тут різні докори. Мовляв, у нас дома носили лиш білі вишивані фартушки та ще й із „френзлями“ Але поволі вдалось не перебороти і всі дівчатка мають кольорові фартушки, дібрані до спіднички. Також проти дитячих віночків треба було переконувати. І всі вони такі милі у своїх стрічечках!

Правда, вони вже трохи повиросли зі своїх строїв і це вже наш недогляд, що ми не продовжили підтичок і спідничок. Але до слідуючого виступу ми це виправимо.

Ольга Пеленська
голова делегаттури ОУЖ
у Мюнхен-Мозах

**ВСТУПАЙТЕ
В ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ
СФУЖО!**

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

З нагоди побуту у Філадельфії відвідали Централю США проф. д-р Володимир Кубійович і д-р Атанас Фіголь. Заморських гостей приймала Гол. Управа США, а саме пп. Олена Лотоцька, Стефанія Пушкар, Кекилія Гардецька і Лідія Бурачинська. В короткій розмові редактор Енциклопедії Українознавства зясував спосіб праці та потреби редакції.

Окремо проф. д-р Вол. Кубійович перевів нараду з Комісією збирання матеріалів для ЕУ при СФУЖО.

Перед своїм виїздом до Бразилії п-ні Ія Мацюк відвідала Гол. Управу США. Хоч була запланована ширша зустріч, проте через обмежений час не вдалось її скликати. П-ню Ію Мацюк попросили п-ні Олена Лотоцька, Кекилія Гардецька і Лідія Бурачинська. Під час дружньої розмови співачка поділилась враженнями зі своєї тури. Зокрема підкреслила щиру підтримку зорганізованого жіноцтва, яку відчула вона в кожному нашому центрі.

На терені США

У березні ще відбуваються Свята Жінки-Героїні в різних наших осередках. Про свої Свята повідомили нас:

Дня 9. березня — 11 Відділ США у Трентоні.

Дня 16. березня — Окр. Рада у Філадельфії.

Дня 23. березня — 13 Відділ у Честері.

ПЕРЕГЛЯДАЙМО ПАПІРЦІ

Коли купуємо частини вбрання, головню білля, не відкидаймо легкодужно паперових наліпок чи табличок. Там звичайно є точніші дані відносно роду матеріялу та його прання або чищення. Це зможе в пізнішому придатись.

Американська Асоціація Продуцентів білля і спортивного виряду видала певні постанови щодо того. Предмети, що не зносять машинного прання або мусять іти до хемічного чищення — повинні мати це виразно зазначене.

У 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ

КНЯГИНИ ОЛЬГИ

придбайте книжку

о. д-ра І. Нагаєвського

Рівноапостольна

Свята Ольга

Історичний нарис

Вийшов накладом Союзу

Українок Америки

Ціна \$1 разом з пересилкою.

Замовляти в Централі США

Великодній Базар

Щораз більше наших Відділів починає влаштовувати Базарі. Це дуже вдача імпреза, що стягає багато сил, дає змогу себе проявити і звичайно приносить дохід. До цього має багато різних способів влаштування.

Найбільш відомий Базар 28 Відділу в Ньюарку. Про це вже знає ціла українська громада й такий Базар навіть не потребує великої реклами. На нього вже чекають. Звичайно дохід із Базару призначають члени на якусь ціль. Про це також знають і живо обговорюють гості і членки.

Як підготовляється Базар? В тій цілі переводимо розмову з п-нею Оленою Гординською, секретаркою Відділу. Вона ж референтка суспільної опіки в Гол. Управі СУА. І тому живо цікавиться Базаром, як одним джерелом доходу цієї ділянки.

28 Відділ влаштовує два Базарі в році — Різдвяний і Великодній. Кожен Базар вимагає довгої підготовки й досвіду у тій справі. Іде про те, щоб зібрати якнайбільше „фантів“, себто предметів на виграші. Що більше їх, то кращий успіх Базару.

А зібрати їх не так легко! Дещо принесуть членки з дому, але це не завжди ефектовні речі. А таких дуже потрібно! Тому відразу треба наставитись на придбання фантів із інших джерел. Треба, щоб було їх щонайменше тисяча. Тоді Базар приманливо виглядає.

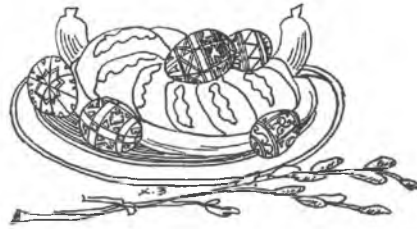
— Отже ходимо по крамницях, розказує п-ні Гординська. Кожна членка купує в якійсь крамниці. Там вона й прохає певних пожертв на ту ціль. А в кожній крамниці є деякий товар, що його можуть пожертвувати і так назбиремо незраз і до 500 фантів.

— Це є фанти готові. Але є й багато таких, що їх виготовляємо самі. Наприклад — одягаємо ляльки. В тій цілі купуємо кілька тузнів голих ляльочок за дешеvu ціну, членки приносять з дому різні шматки шовкових матеріалів, стрічок, полотна і покроївши вбрання, роздаємо знов деяким „майстрам“ цього діла до виконання. Це дуже приманчиві виграші!

— Є ще й інші способи. Одна з наших членок працює в фабриці,

де може дешево дістати різні клаптики гарних тканин. З цього можуть вийти декоративні подушки. Ми розказали про це на сходинах. Зараз же друга зголосила, що може подарувати стару ковдру й матеріал на набивання подушок, а другі погодилися пошити їх. І так дістали ми знов ряд приманчивих виграшів.

Є й такі членки, що вишивають хусточки чи серветки. Наші писанкарки жертвують звичайно

кільканадцять писанок. Щоправда, їх небагато, бо жіноцтво працює. Але стараємось завжди прикрасити наш Базар і писанками й вишивками, бо це найбільш подобається.

— Вкінці зостається ще один рід виграшів — це печиво. Є в нас членки, що вже рік-річно печуть бабку, торт або сирник на Великодній Базар. Дещо з того йде до буфету, але найкращі речі таки йдуть на Базар.

Завважаємо, що з таким Базаром дуже багато роботи. Пані Гординська всміхається.

— Триває круглий рік. Речі до Різдвяного Базару починаємо збирати вже по Великодні, а до Великоднього зараз по Різдвяному. Прашує над цим ціла Секція Суспільної Опіки, а допомагають усі членки. Базар став уже традиційною імпрезою сезону.

Питаємось про техніку льосів та спосіб продажі.

— О, це також велика робота. Її треба зробити два дні перед Базаром і це власне найбільше напружує. Усі предмети треба понумерувати і уложити в такому порядку, щоб не треба виграшів шукати. Дальше зладити льоси. Кожний четвертий льос виграє, отже треба їх мати чотири тисячі. Квитки продаються по 10 ц.

— Укладання предметів також вимагає великої уваги. Не тільки

в певному порядку, але й декоративно, бо ж треба, щоб виграші були видні й приманювали. Це справді нелегко такий Базар провести. Кожного разу застерігаємось, що це вже востаннє його робимо. І чомусь зараз по Базарі починаємо збирати наново...

Як проголошуємо Базар? Різними способами. На зборах Відділу, афішами в наших установах крамницях, летючками під церквою. Тепер уже знають Базар і публіка по Богослуженні пливе до нас. Ми приготуємо невеликий буфет — печиво й кава — і з цього маємо також деякий дохід.

Оттак розробила є нова форма праці Відділу, що гуртує до співучасті все членство, зацікавлює громаду й дає певний дохід. Вклад праці членок повертається сторицею, а громада дає це радо й охоче.

28 Відділ очолює вже довгі роки п-ні Анна Настюк, що є душею всієї роботи. Виконує її референтка суспільної опіки п-ні Ізидора Левкович з допомогою пп. Оксани Бемкової, Ольги Салук і Дарії Стасюк. Допомагають також пп. Марта Зілінська, Софія Воробець і Олена Назар.

Л. Б.

НАРАДА З РЕДАКТОРОМ „ЕУ“

Дня 10. лютого відбулась у Філадельфії зустріч редактора ЕУ д-ра В. Кубійовича з Комісією збирання матеріалів для ЕУ. Комісію репрезентували пп. Олена Чехівська, Кекилія Гардецька, Лідія Бурачинська і д-р Наталя Пазуняк.

Редактор ЕУ зясував засади праці та потреби редакції. Обговорено гасла, намічені для найближчого тому, а саме „жіноцтво“, „жіночу освіту“, „жіночу пресу й видавництва“ Також переведено широку дискусію над гаслами громадських діячок.

Подаруйте „ДУХ ПОЛУМ'Я“ Лесі Українки до найближчої американської бібліотеки. Ця книжка освідомить світ про нашу культуру.

Посмертна згадка ДІТРОЙТ, МИШ.

Сумна вістка зворушила 23 Відділ СУА, коли членки дізнались, що дня 22. грудня померла їх довголітня посестра **Катерина Матіся**, проживши 68 років. Була доброю, щирою членкою Відділу довгі літа. Походила з пов. Вісляк на Закарпатті. Полишила у смутку трьох синів і невісток та багато внуків. Похорон відбувся з церкви св. Івана Хрестителя. Над могилою прощали її членки і молилась родина за її душу. Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього покинула нас дня 6. лютого навіки членка 23 Відділу **Катерина Нидза** у віці 63 літ. Була членкою Відділу від його заснування. Не жаліла часу й труду на кожен його заклик. Походила з с. Вікно, пов. Скалат. Покинула у глибокому смутку чоловіка Михайла. Похорон відбувся дня 10. лютого з погребного заведення Градовського до церкви св. Івана Хрестителя. Над могилою прощала її голова Відділу п-ні М. Ясінська, а родина і членки помолились за її душу. Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі пером!

Анна Назаркевич, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Дня 15. І. 1958 р. відійшла від нас у вічність наша дорога незабутня членка **Олександра Попель Герасимович**. З великим жалем і смутком Союзянки відпровалили Покійну на вічний супочинок, віддаючи їй тим останню послугу.

Хай легкою буде Тобі чужа земля!

Олена Томоруг, прес.

Веселий Струмок

Збірка віршиків і оповідань
Упорядкувала: **Марія Юркевич**
Ціна 50¢

Замовлення в Централі СУА

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД НАШОГО ЖИТТЯ

ЧЕСТЕР, ПА.

Збірка 13 Відділу

13 Відділ СУА у Честері перевів коляду на прес. фонд Нашого Життя і надіслав таку збіркову листу: по 3 дол. пп. М. Садовська і М. Михалович, по 2 дол. — пп. К. Петрик, В. Кий, Грабова, Малецький, Петро Візняк, Евстахій Мінчак, Анна Мінчак, по 1 дол. пп. Марія Мельник, Ярослава Кобрин, Софія Мельник, М. Збир, І. Назаревич, О. Гладаш, **Марія Матківська**, А. Александер, Іван Кулиняк, Біанський, Рилько, С. Рудницька. Разом 32 дол.

Усім жертводавцям коляди складаємо щиро подяку.

Софія Мельник, секр.

НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ

Щедрівка на Пресовий Фонд „Нашого Життя“

Відділ 65 СУА прислав збірку в сумі 32.00 дол. на Пресовий фонд Н. Ж., на яку зложили: Олександр Галелюк 5.00; по 2.00: Соня Микитка, Дарія Гусар, А. Ощудляк, Ірена Гронь, Марія Ткачук; по 1.00: Ганна Д. Ратич, Марійка Слободян, Любомир Ратич, Полатайко, Баглай, Николай Василюк, Михайло Гірняк, Михайло Антонович, Іван Попіль, Марія Юрків, Пилип Коць, Пилип Грегорчук, Володимир Ковальчук, Михайленко, Ольга Попіль, С. Паславський, Котис.

Дарія Ратич, касієрка

З товариського життя СУА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Щедрий вечір 20 Відділу

Дня 26. січня зійшлися членки численно в Домі СУА. Голова Відділу п-ні Михайлина Чайковська привітала о. пароха Липина й попрохала його провести молитву. Потім привітала голову Централі п-ню Олену Лотоцьку, членок і гостей, передала провід вечора п-і Лідії Дяченко і запросила всіх до смачної вечері. Хор 10 Відділу під орудою проф. Ірини Чумової відспівав колядку і гості засіли до гарно накритих столів.

Коли вже присутні підкріпились традиційними стравами, членка Відділу п-ні д-р Наталя Пазунок прочитала свої „Думки під Щедрий Вечір“, що впровадили публіку в атмосферу давнього святкування на рідній землі. Колядки жіночого хору ще більше піднесли настрої. Живу товариську гутірку перебила друга доповідь, яку виголосив інж. Лев Яцкевич. На запрошення Відділу він пояснив популярно явище боротьби за стратосферу, фізичні закони лету та найновіші досяги. З запертим віддихом слухали присутні цього цікавого викладу, що зовсім приступно впровадив їх у ці явища.

Дальша розмова пробігала до пізна при співі колядок. З вдячністю за гарний вечір розійшлися членки додому.

Присутня

Чи ви вже вирівняли передплату

за „Наше Життя“?

ГОЛОВИ ВІДДІЛІВ! УВАГА!

В останньому часі кілька Відділ надіслало збірним переказом передплату за своїх членок, зібравши її на місячних сходинах. Це гарний приклад упорядкованої господарки. Поважне ставлення до свого журналу його піддержує та дозволяє йому краще вивязуватись із його завдань.

Чи не могли б інші Відділи піти тим шляхом? Збирати передплату на місячних сходинах могла б пресова референтка, а там де її немає — місто голова чи касієрка. Це улегшило багатьом членкам пересилку і дало б доказ уважного підходу до журналу.

Адміністрація Н. Ж.

Анкета М. М. М.

Сніговий Рух Матерей працює вже близько десять літ над темою матері. Насвітлює її з економічного, виховного й психологічного боку, розглядає зміни, що зайшли в її становищі впродовж останнього покоління, і застановляється над розвитком у майбутньому. Ця праця дала вже поважні осяги. У червні ц. р. Світовий Рух Матерей організує знов у Парижі Студійні Дні під гаслом „Мати, куди ти прямуєш?“

Ще задалегідь Світовий Рух Матерей розіслав анкету до своїх членів-організацій. Ішло про те, щоб серед матерей і фахівців кожної країни зібрати якнайбільше даних. Запити доволі складні й передбачують високий ступінь інтелігенції в опитуваних. Деякі ділянки таки зовсім довірені фахівцям; біля них заввага: опитати правників чи лікарів.

Таку анкету дістала й Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, як член М.М.М. Її зміст не зовсім підходить для емігрантських жіночих організацій. Бо ж анкета випрацьована під кутом діяння матерей у власній країні із впливом на її життя. Однак ми її повинні використати. Для насвітлення життєвих умовин матері-емігрантки, що несе своє завдання у трудних умовах великої мандрівки.

І ми пристосували анкету до наших умовин. Ось перший її розділ „Мати на тлі сучасних течій цивілізації“ Розказати треба про зміни, які настали в становищі матері сучасного покоління. Внаслідок еміграції вони в нас величезні. Кудю йдуть бажання наших матерей? Яке її становище у нашій громаді й родині?

Це — так би мовити — громадський аспект материнства. А психологічний?

Питання анкети, пригожі для

нас, торкаються чуттєвих сторінок материнства. Як розвивається любов матері, які чинники впливають на неї, а в першу чергу умовини нашої мандрівки й чужини. Дальшим питанням є становище батька. Чи він свідомий своєї ролі, яка забезпечує родині спокійний будень?

Розділ — родинне середовище має багато сторінок. На правне положення родини й матері не маємо впливу у нових країнах поселення. Але є в нас певна нерозв'язана проблема, спричинена війною й мандрівкою. Це група незаміжніх матерей, що залишились у таборах Німеччини й Австрії. Їх треба опрацювати й шукати доріг для покращання їх долі та врятування їхніх дітей.

Врешті розділ виховне становище матері. Наскільки сучасні течії вплинули на її виховні прикмети? В який спосіб мати сприймає нові методи шкільного виховання? Чи мати, або батьки, не виявляють тенденції скинути виховну відповідальність на школу чи молодечі організації? Чи сучасне життя наближує батька до домашнього вогнища, чи віддаляє його від нього?

Беручи до уваги складність цих питань, притягнули ми до співпраці педагогів і громадських діячів. Більшість із них є теж матерями, отже переживають у власному житті ті проблеми.

Наша анкета послужить матеріалом для окремої комісії, що буде радити під час Студійних Днів. Ця комісія, що опрацює окремі проблеми матері-емігрантки, скликана на нашу пропозицію й матиме в своєму складі нашу представницю. Матеріал, що його тепер збираємо й опрацюємо, послужить у великій мірі для вияснення проблем матері-емігрантки кожної нації.

НОВА ГОЛОВА СФУЖО

Недавні вибори управи СФУЖО впровадили нові імена до проводу нашої Федерації. З зацікавленням привітали їх члени-організації. Та найбільше враження викликав вибір нової голови СФУЖО — п-ні Олени Охримович-Залізняка.

Олена Залізняка — це помітна постать українського жіночого руху. Одна з перших українок, що придбали вищу освіту у Галичині, вона визначила себе вже студенткою у громадській роботі. Вже з молодих літ бачимо її і в жіночому рухові. Вона була співредакторкою першого жіночого журналу „Мета“ 1908 р., членкою управи Кружка Українських Дівчат та організаційною референткою Жіночої Громади. Тут вона працювала під проводом Константини Малицької, яка дивнула наш жіночий рух із вузької сфери змагань до рівноправності в площину громадських зацікавлень жіноцтва.

Дальший шлях Олени Залізняка поставив її у провід нашого жіночого руху. Як голова Українського Жіночого Союзу у Відні вона брала участь у багатьох міжнародних конгресах та вдержувала взаємини з чужинними жіночими організаціями. Їй завдячуємо в великій мірі введення українського жіноцтва, як рівноправного чинника на міжнародній ґрунт.

Праця її зрілого віку скерувалась у бік жіночої молоді, яку вона провадила в фаховій школі „Труду“ у Львові. Але й тоді вона співдіяла при всіх починах жіночого руху.

Із радістю повітало зорганізоване жіноцтво Олену Залізняка на пості своєї голови. Знаючи її багате життя, її широкі знання і громадський досвід, воно довірило їй керму проводу у вільному світі. Її скромність і великий такт дозволять їй діяти і в найтрудніших умовах і збережуть у Федерації завжди погідну атмосферу, таку потрібного для кожного розвитку.

Наша приятелька

Життя збагачує нас не лиш досвідом і пізнанням. Але дарує нам також приятелів. Недавно тому „Свобода“ подала вістку про бразилійську посолку Марію Консейсон що виголосила через радіо в Сао Павло кілька доповідей про Україну.

Як це сталося, що п-ні Консейсон зацікавилась нами? Поштовах до того дала подорож до СРСР, яку підприїняли бразилійські парламентаристи. Там посолка бачно оглядала советську дійсність та крізь перегороди кермованої тури зуміла дещо побачити. Повернувшись до Бразилії, вона передала свої враження у радіо. Там було стільки зрозуміння й правди, що українська громада її міста рішила відвідати її та поінформувати про наші змагання. Думка ця виринула в Союзі Українок і вже 8 жовтня делегація, зложена з членок управи, вибралась до неї з матеріялами. Окрім голови п-ні М. Янішевської, прибули пп. Кирилось, Волошко і Тамарська, а від Т-ва „Соборність“ п-ве Тамарський, Дніпровий і Кирилось. За півтори години вдалось поінформувати посолку про положення України та її минуле. Окрім того делегація вручила їй відповідну літературу. Ці відомості використала п-ні Консейсон при слідуєчій радієвім виступі. На хвилях етеру понеслась правда про Україну, що досягла кожную закутину бразилійської землі.

Коли дня 17 жовтня Сао Павло відзначувало день народий своєї загальною любленою посолки, то в залі естадуального уряду явилась також українська делегація. Від Союзу Українок вручила їй китицю квітів п-ні Волошко, а мала дівчинка Люба Кирилось передала їй вишивану подушку. О. Малиняк зложив побажання і вручив їй різьблену тарілку з тризубом. П-ні Консейсон була зворушена цим привітом і нашу дівчинку пригорнула та сердечно поцілувала.

Недавно тому бразилійська посолка відвідала Злучені Держави Америки на запрошення державного департаменту. Час її був дуже обмежений, бо вона оглянула країну від одного побережжя до другого. Але все ж уділила вона

розмову українському журналістові д-реві Ортинському, підтверджуючи свої українські симпатії.

Оттак навязались взаємини з цією визначною жінкою Бразилії.

Бразилійська посолка Марія Консейсон промовляла в бразилійському радіо про Україну.

Brazilian deputy, Mrs. Maria Conceicao, delivered a lecture on Ukraine over the radio in Brazil.

Завданням української громади в Сао Павло тепер є — їх плекати й скріплювати. Що більше знайдемо зрозуміння і піддержки в провідних кругах різних країн, то ближче стаємо до нашого визволення, до нашої мети.

Зустріч із Елеонорою Рузвелт

„Наше Життя“ дало обширну відпсвідь на статті Елеонори Рузвелт, що появились по її повороті з СРСР. А Союз Українок Америки, що гуртує українське жіноцтво з США, звернувся до неї окремих листом. Запропонував їй зустріч для зясування нашого становища та насвітлення проблем, які вона заторкнула у своїх статтях.

Пані Рузвелт відповіла притакуюче. Вона запросила представницю США на розмову до свого мешкання в Нью Йорку. У другій половині

ЛУКЖ ЗАСТУПАЄ УКРАЇНУ СОКАЖО

В першій частині звігу з конгресу Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій — поданий список новоприйнятих членів-організацій. Поміж іншими країнами, як Індією, Японією, Мадагаскаром, Пакістаном є вчислена Ліга Українських Католицьких Жінок Канади, що репрезентує Україну в екзилі.

Це означення вже впало на конгресі. Там делегатка ЛУКЖ п-ні Катерина Кравс подбала про те, що ЛУКЖ був вписаний під літерою „У“ і її викликували словами „Україна, репрезентована делегаткою Ліги Українських Католицьких Жінок Канади“

Означення таке можна вважати успіхом. Українська жінка знов увійшла під своїм іменем в одну міжнародню організацію, де буде заступати жіноцтво своєї країни та промощувати йому шлях.

ІЗ КУЛЬТ.-ОСВІТНЬОЇ КОМІСІЇ СФУЖО

Дня 8 лютого відбулась у Нью Йорку нарада Комісії під головуванням нововибраною культ.-освітньою референтки д-р Софії Карпінської. Темою наради була — „Імпреза у нашій громаді, а в жіночій організації зокрема“ Реферувала її п-ні Дарія Каранович, відома піаністка.

Доповідь викликала оживлену дискусію. Обговорено всі форми імпрез, їх потреби й недоліки. У висліді рішено зібрати цей матеріял в обіжник для членів-організацій СФУЖО.

березня відбудеться ця зустріч із передовою жінкою Америки. Союз Українок Америки притягнув фахівців різних ділянок нашого життя і підготовляє — окрім безпосередньої дискусії — також багатий цифровий матеріял, щоб їй його вручити.

У найближчому числі „Нашого Життя“ появиться обширний звіг із зустрічі та приготованого матеріялу. Будуть обговорені — національне і релігійне життя в СРСР, становище селян у колгоспах та положення жінки.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

The Problems of the Mother Emigrant

Next June the World Movement of Mothers (MMM) will hold in Paris an important conference on the occasion of its 10th anniversary. The Secretariat of the organization has lately circulated a questionnaire with regard to the life of mothers and their role in terms of physiology, psychology, sociology and philosophy. The questionnaire mailed to heterogeneous organizations the world over, has brought many documentary replies to the questions asked.

The questionnaire has also referred to the specific problems of the mother emigrant. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) has sent the circular to its member organizations, and has received replies from various parts of the world. The Ukrainian emigrants are scattered throughout the Free World, but the answers have none the less similar features. This proves that the circumstances in which the emigrants are obliged to live, evince similar impressions upon the motherhood. For this reason they are very interesting and important.

The Ukrainian mother emigrant who has at the present time small children, has reached maturity and formation during migration. Her childhood and adolescence have often been passing under abnormal exigencies, dreading bombs and repatriation to Soviet terrorism. Hence she was not able to detect normal surroundings and to enjoy the still atmosphere of family fireside. Her juvenile years have been marked by insecurity. True, the boys and girls in their teens may be fond of such atmosphere, still there are likewise some shortcomings in their molding.

Thus the Ukrainian mother faced very exacting difficulties while setting up her new home and creating her family. It is no easy task to gain a basis for material subsistence in a new country. The new climate added to new requirements in upbringing the children. This difficulty has still been augmented by the lack of knowledge of the language and of conditions in a new country.

However, the appeal of the family fireside, of her own children is so indomitable a force that it has won. The husband and wife went jointly to work. She has learned as much as she could the speech of an alien land and has adjusted to new situation.

Today there are thousands upon thousands of new Ukrainian families that are progressing in a most edifying way. As the answers to the questionnaire will attest to, their material basis is satisfactory. They delight in the atmosphere of political freedom that is surrounding them in the Free World. The futurity of a Ukrainian family possesses all signification of security, which is indispensable for its development.

But burdensome problems are not lacking either. The Ukrainian mother realizes that she still is impelled to be gainfully employed. The great number of Ukrainian women experience this as a heavy burden which pulls them away from family life, from rearing their children. However, they understand that this situation has to continue because the earnings of their husbands, for the most part declassed employees, have been insufficient to properly support their families. Husband and wife alike care with devotion for

their home. They consider it as a bit of their homeland amid strange environment. And therefore all of them try their best to bring into their homes their own traditional customs and specimens of Ukrainian culture.

The upbringing of children is likewise a great problem. All replies to the questionnaire testify to these difficulties, affirming that the rearing of children in new circumstances is much harder for the mothers than it used to be in their native land. Neither fathers nor mothers may give themselves up to caring for their children as much as they may wish. The children are apt to break loose from the control of their fathers, and when the mother returns home, she is too tired and too busy to pay much attention to her children. How, then, can she guide the children, who live in a world unknown to her? The mother did not master the language of the new country, she lacks knowledge of the traditions of this land and of the mentality of its people. How can she conceive all the influence that impresses the mind of her child?

And thus the mother emigrant is struggling to overcome these influences. She is seeking the ways and means to uphold her authority, to maintain the link and to comprehend the objectives. That is her primary task. Beside all the problems which were revealed in the answers to questionnaire, the Ukrainian mother emigrant has put forward first of all this her mission in her and her children's new world.

L. B.

OUR LIFE
Edited by Editorial Board
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Play Schools

Play is the right of all children. It is their way of learning and from it a world full of fascination comes into being. Play is a powerful force for building a healthy way of life for boys and girls. It has been found that play often mirrors a child's bewilderment, confusion and unrest. When detected early, help and guidance can be given before real trouble breaks out.

For 40 years Play Schools Association, Inc., in New York has worked with many public and private agencies on a community and national level, raising standards and trying continuously to adapt its program to any kind of setting where children play or live together in groups. The Association works on a year round basis in partnership with the New York City Board of Education, Bureau of Community Education — operating 2 laboratory centers in public school buildings. It stimulates the interest of community groups in setting up play programs — and gives counsel and advice on program, budgeting and standards — gives supervisory services to affiliated agencies — gives orientation courses and workshops for adults who are to be leaders in play programs and it works with parents individually and in groups. More than 3,000 children are reached directly through the Play Schools and affiliated centers. 10 centers operate in public school buildings — 3 operated by the Association, 2 by neighborhood committees, 2 by social agencies, 1 by a parents' association and 1 by the Board of Education. 20 centers operate in other settings (settlements, day camp, hospitals, public housing). Every year visitors come from all over the United States and from other countries as far away as Israel and Australia to observe the Play School program in action.

Recently the Child Welfare Committee of The National Council of Women sponsored a visit to a Play School in Queens, New York. The Lake Play School in Corona is located on the top floors of a neighborhood elementary

school. It serves 71 families with a total of 91 children participating. Of these children 70 per cent have both parents working and 90 per cent have working mothers. The children are divided into 4 age groups — 5, 6, 7-8, 9-10-11. The fee ranges from 50 cents a week to \$3.00 from 12 to 5 o'clock and from 5 cents a week to \$1.25 from 3 to 5 o'clock — depending on the family's ability to pay. The rooms are very gay and colorful with plants, parakeets, turtles, goldfish and varied, imaginative constructive materials for work and play. The play 'house' corner besides dolls, chairs, tables, sinks with real water, pots, pans, dishes also has a wardrobe of real ladies' dresses, hats and pocket-books for the 'mother' to put on. We observed the children build-

ing with blocks, making clay objects, constructing very realistic rockets, making and eating chocolate pudding, playing store, painting, etc. The older group served the visitors with punch and cookies. Among those in the visiting group was a lady who has worked with a similar program in France — she was greatly impressed by several things that she saw and spoke of carrying back her impressions to France for adoption there.

Besides its work in establishing, maintaining and advising play centers, the Play Schools Association publishes many fine pamphlets. There are also 2 films on its work available. Further information on all these may be had by writing to Play Schools Association, Inc., 41 West 57th St., New York 19, N. Y.

Alexandra L. Riznyk

Traditional Easter Paska

Paska is a round shaped Easter bread, much richer than the ordinary bread. The top is elaborately decorated with fancy dough ornaments, having a cross as the central motif. The ornamental finishes on paska are given much attention because this bread is taken to church on Easter morning in a special basket along with small portions of other Easter food. The priest blesses the filled baskets, while the choir sings the traditional Ukrainian Easter hymn "Christ is Risen."

1 teaspoon sugar
1 cup lukewarm water
1 package dry granular yeast
3 cups sladed milk, lukewarm
5 cups flour
6 eggs beaten
1/3 cup sugar
1/2 cup melted butter
1 tablespoon salt
9-10 cups sifted flour

Dissolve the sugar in the lukewarm water and sprinkle the yeast over it. Let it stand for 10 minutes. Combine the softened yeast with the lukewarm milk and 5 cups of flour. Beat well until smooth. Cover and let the batter

rise in a warm place until light and bubbly. Add the beaten eggs, sugar, melted butter and salt; mix thoroughly. Stir in enough flour to make a dough that is neither too soft nor too stiff. Knead until the dough no longer sticks to the hand. Turn the dough on a floured board and knead until smooth and satiny. Place in a bowl, cover, and let it rise in a warm place until double in bulk. Punch down and let it rise again. This amount will give two large loaves of paska.

Divide the dough into three parts. Reserve 1 part for ornamenting the loaves. Shape the other 2 parts into 2 round loaves. Place each in a greased, round pan. Now cut the reserved part in half to ornament the 2 loaves. The central ornament on paska is usually the cross. Roll 2 long rolls and trim the ends. Place the rolls over the top of the loaf, crossing one another evenly.

Shape the trimmed dough into twisted swirls or rosettes, and arrange them symmetrically between the arms of the cross. This is one of the simple ways of ornamenting paska.

New President of WFUWO

In January, 1958, the newly elected direction of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) has set about its activity. Its new President is Mrs. Olena Zaliznyak who at present is residing in Montreal, Quebec, Canada.

Mrs. Zalizniak has been known as patriotic and ardent worker for many years. After graduating from university she has embarked on public work and continued her devotion to the Ukrainian cause and progress of organized women ever since. It had been on her initiative that Ukrainian girl students had been organized at Lviv.

She was associate editor of the first Ukrainian women's periodical "Meta" at Lviv (1908).

During the World War I she lived in Vienna where she was a co-founder of the Ukrainian Women's Alliance which she headed for several years. In the course of these turbulent years she attained her ambition to bring the Ukrainian organization into contact with international women's organizations. And then she participated in congresses of several organizations, as the Women's International League for Peace and Freedom (Vienna 1921, Prague 1929), and Women's Co-operative Guild (Paris 1936).

A teacher by profession, she

Set the loaves in a warm place until they are almost double in bulk. Take care not to let the loaves rise longer than necessary because the ornaments will lose their shape, Brush very carefully with a beaten egg diluted with 2 tablespoons of water. Bake in a moderately hot oven (400°F) for about 15 minutes, then lower the temperature to 350°F and continue baking for 40 minutes longer, or until done. Avoid browning the top too deeply. If necessary, cover with aluminum foil. Remove the loaves from the pans and allow them to cool.

(From the book "Traditional Ukrainian Cookery" by Savela Stechishin).

had been conducting for many years a vocational school in Lviv where she had manifested her pedagogical attachment.

In WFUWO she was at first the chairman of Public Relations

Mrs. Olena Zaliznyak, the President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO). She is residing at present in Canada.

Committee. Having worked together with late Olena Kisilevska, she became closely acquainted with the objectives of our organization. Her ample experience elevated her to the fore of WFUWO and our member organizations attested to high regard for her by choosing her the President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

CONGRATULATIONS

To Mr. and Mrs. Michael Boyko on their 50th Wedding Anniversary, November 22, 1957

Just 50 years ago today The words "I Do" you both did say. All through those many passing years . . . You both remained both true and dear. A large family you did raise . . . For which you deserve so much praise. Which all your daughters and sons too Are trying to impress on you. You've been good parents

all around. More better ones cannot be found. You've cared for them throughout each day And proved your love in many ways. And now today the're trying to Show sincere gratitude to you. . . With their hearts all so full of love. And prayers for you to God above. That He look down on you today. . . Which is your own most special day. . . And grant you many gifts and friends. Before this day comes to an end. . . But most of all may Our Lord bless. You both with utmost happiness. In such a way that this will be A precious, lasting memory.

God love and bless you always!
Sister M. Bonaventure, OSBM

ACKNOWLEDGEMENT

Mrs. H. Lototsky, President Ukrainian National Women's League of America, Inc. 909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Dear Mrs. Lototsky:

It is indeed a great honor and unexpected pleasure you and the Ukrainian National Women's League have bestowed upon me! I cannot help but be very flattered for having been chosen as the Best Talent of 1957. Such a tribute, whether deserved or not, gives me new enthusiasm not only in my work among Ukrainian-Americans but also in my career.

I will try to live up to the homage paid me by continued work, worthy of such acclaim.

Cordially, and most sincerely yours,

Gloria Yaroslava Surmach

You will obtain best information in the book

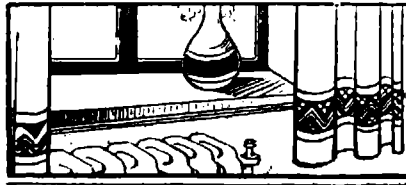
WOMAN OF UKRAINE

Price \$1.00

Order from

Ukrainian National Women's League

909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

У НАШІЙ ХАТІ

БЕГОНІЯ

Хто не знає цієї кімнатної рослини? З-поміж існуючих сьогодні около 800 відмін, є велика кількість, які добре надаються до плекання в кімнатах. Через відповідний добір схрещувань постали відміни для городу, кімнат і балконів. Бегонії ділимо на: а) листясті, б) квітучі, в) кущеві й г) бульбисті. Плекання всіх вище згаданих відмін є майже однакове. Більшість бегоній росте у лісах тропіків і тому вони потребують: тіни, вогкості у повітрі та рівномірної середньої теплоти.

а) **Бегонія листяста** (*Begonia rex* — королівська) найбільш декоративна. Зі схрещувань королівських бегоній із т. зв. бегонія діядема постало велике число листястих бегоній із гарно розложеними красками на своїх широких листях. Ростуть вони добре в кімнатах, при вікнах до північної сторони, бо не зносять прямого діяння сонця. Найкраще розвиваються від весни до осені, саме тоді, коли в кімнаті не палиться. Часто восени втрачають дещо зі своїх листків, але по пересадженні весною розвиваються знова скоро й гарно, наскільки їм додаємо під час підливання досить концентрованого погною. Розмножуємо їх листками таким способом: Листкові відрізуємо корінець і кладемо його спідньою стороною вгору. Гострим ножем нарізуємо на листку жилки в місці їх виростання. Цей нарізаний листок кладемо на вогкий пісок у мисочці, що на 3/4 заповнена піском. Обтяжуємо цей листок камінчиками, щоб він постійно дотикав поверхні вогкого піску. Накриваємо цілу мисочку склом, ставимо в ясну місці й утримуємо пісок усе мірно вогким. По кількох тижнях виростають із листка нові рослини з корінчиками. Їх пересаджуємо у вазонки. Робимо це все в місяцях квітні-травні.

б) **Бегонії квітучі** (*Begonia semperflorens*). До них належать

і „*De Lorraine*“. Купуємо їх восени і зимою розквітнені. Розмножування їх у кімнатах досить невдячне. Дають багато, хоч невеликих, рожевих і червоних квітів, але тому, що їх багато, роблять її декоративною рослиною. Куплені у городника кладемо у середню теплу кімнату, щоб призвичаїти до нового місця. Потребують притинання, особливо старші рослини, але випускають скоро знов і дають зимою гарний квіт. Квітучі бегонії можна мати при доброму плеканні довгий час.

в) **Бегонії кущеві** (*Begonia metallica*), велике листя, малий рожевий квіт. Легко їх розмножувати садженнями під склянкою у теплій кімнаті. Також старші рослини повинні постійно знаходитися у теплій кімнаті, найкраще там, де ясно, але де вони літом не наражені на пряме діяння сонясного проміння. Бегонії кущеві можуть зимою мати повне сонце. Підливати треба їх уважно, земля під ними має бути все рівномірно вогка, але не сміє пересохнути, або замкнути. При пересадженні особливо старших рослин кінечне притинання. Пересаджуємо їх ранньою весною до половини літа. Вазонки повинні бути невисокі, бо бегонії ростуть більш у ширину ніж у глибину. Земля мусить бути легка, багата в порохнячку з додатком торфу й піску. Старші рослини не пересаджуємо так часто, але зате додаємо їм більше погною. Стараємося також якнайрідше змінити місце постою вазонків.

г) **Бегонії бульбисті** (*Begonia hybrida*) є великою й дрібно-квітучі, з повними й простими квітами та звисаючими гонами в усіх кольорах, крім синього. Вирощувати їх із насіння можна лиш у теплярні, тому купуємо готові рослини або бульби. Вирощуючи бегонії з бульб, садимо куплені в горничім склепці бульби, у березні-квітні у вазонки. Даємо їм мож-

ність поволі розвиватись у кімнаті, а шойно в половині травня, вже зазеленілі, висаджуємо в пачки на балконі або в квітнику, у віддалі одного фіта. Можемо посадити бульби також у половині травня на балконі або в ґрунт, але тоді цвістимуть дещо пізніше. З початком вересня підливаємо щораз менше, рослини мусять мати належний спочинок. При кінці вересня або в жовтні обрізуємо їм гони на два інчі понад бульбу, а бульби кладемо в сухий торф і переховуємо їх в холоднім, але вільнім від морозу, місці. В цей спосіб раз куплені бульби можемо уживати роками. Коли бульби розростуться, розрізуємо їх гострим ножем на кілька частин, але так, щоб кожна мала щонайменше одне око. Тепер щораз більше бегоній, підогнаних у вазонках, можна побачити по малих квітниках і публичних парках.

Усі бегонії ростуть у легкій тіні і це є їх дуже доброю прикметою.

Роман Коцик

ДЕЩО ПРО РИЖ

Досліди виказали, що населення ЗДА споживає 5—6 фунтів рижу на особу річно. Частина господинь уживає його тільки до лакоинонок, але більшість вважає риж харчовим додатком до інших страв.

На американському ринку знаходяться тепер різні роди рижу. Ось вони:

Білий риж — з нього знята лушпина і відділені висівки.

Брунатний риж — з нього знята тільки лушпина. Має більше відживних складників, як білий риж, але вимагає довшого варення.

Перетворений (converted) риж — білий риж із додатком вітаміну Б.

Підварений риж — частинно варений перед пакуванням. Звичайно зберігає вітаміни.

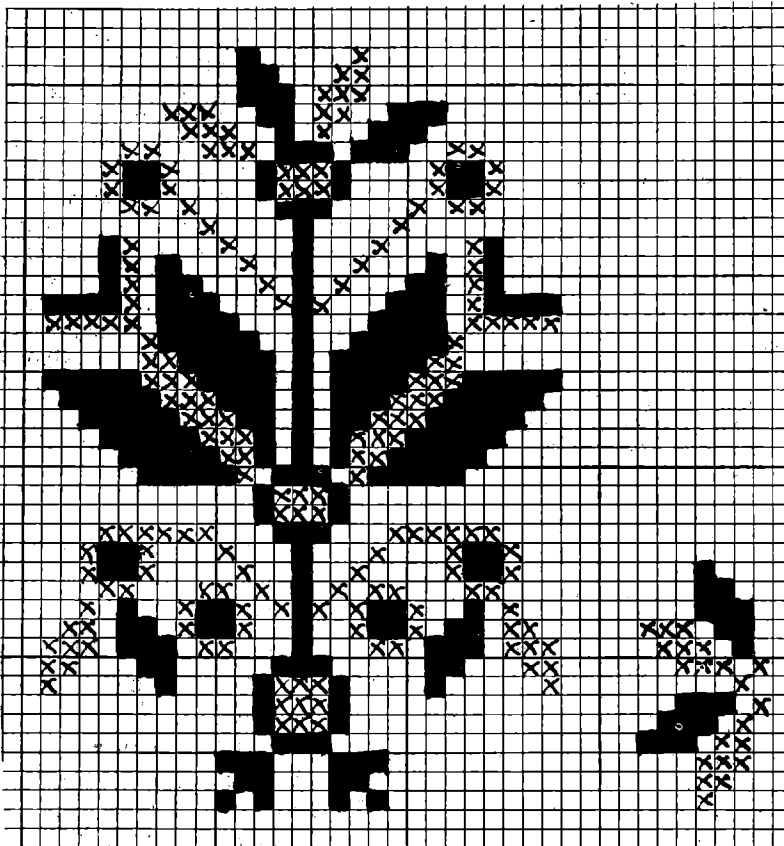
Українська ВИШИВКА

Попередниця (фартушок)

Наше народне вбрання має ще один декоративний предмет, що виказує гарні прикраси — це є попередниця (фартушок). Помилково одягають у нас часто білу запаску, що нагадує рушник. У деяких сколицях носили білі попередниці (Бсйківщина, Полісся). Але до полтавського народного строю, що в нас є тепер репрезентативним, така попередниця не го-

диться. Її роблять із кольорового шовку, відповідну до корсетки чи спідниці. Дуже часто попередниця з того самого шовку, що прикраси (лямівка) на корсетці.

Подаємо зразок попередниці. Вона виконана з золотисто-жовтого шовку. По подолі покидані квіти, підведені зикзаковатою лінією.

Народні строї для дітей

виконує кооп. „БАЗАР“

822-823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Вишивані сорочки	від \$12.95—16.50
Спіднички	від 2.95—5.95
Попередниці	від 3.75—4.95
Намисто	2.25
Віночки	2.50
Крайки	від 2.50—5.50

Взір до попередниці

Хрестиковий взір виконаний у двох кольорах, синій і жвавий. До вишивання вживати ниток Д. М. С. синя ч. 517 і жвава хх хх ч. 920.

Юшка з коропа

Потрібно:

- городина (морква, петрушка, салера, цибуля)
- 1 ф. риби (коропа)
- 1 ложка масла
- 1 ложечка муки
- коріння (англ. перець, лавровий листок)

Почистити городину й пошаткувати на терці. Душити на маслі, аж змякне. Почистити рибу і варити окремо в солоній воді з додатком коріння. Коли риба змякне, перецідити росіл до городини, рибне мясо обібрати старанно з остей, покроїти на кусники й лишити на тарілці. Розколоти ложку муки у дрібні зимної води. Коли росіл закипить, влити розколочену муку й дати раз закипіти. Вкинути мясо з риби й подати.

Оселедці в сметані

Потрібно:

- 3 оселедці
- ½ склянки сметани
- 1 ложка муштарди
- 2 корнішони
- 1 ложка оливи
- 1 молочко
- 1 твердо зварене жовтко
- сок із цитрини

Отворити оселедці, вийняти нутроші, відрізати голову і залити водою на половину з молоком. На дві доби треба чотири рази змінити воду. Потім вибрати, обібрати зі шкіри, вийняти хребет. Кожну половинку звинути в рульон, скласти до слоїка й поливати підливою.

Підлива: Розтерти молочко з жовтком, додаючи потрохи оливи. Коли вже пухке, додати ложечку муштарди, сметану і соку з цитрини до смаку. Вкінці покроїти дрібно корнішони, вимішати з підливою і залити тим оселедці.

Салата з салери й яблука

Потрібно:

- 1 салера (біла)
- яблука
- сіль, муштарда
- ложка оливи

Салеру обмити під біжучою водою і покроїти на дрібну кістку. Яблука теж добре обмити і стерти на терці. Вимішати разом, додати сливи і приправити сіллю й муштардою до смаку.

Студенець із дробу

Потрібно:

- 1 курка
- городина, як на закришку
- 1 цитрина
- кілька телячих кісток

Зварити курку з городиною, цибулею й телячими костями. Посолити. Коли мясо змякне, вийняти й прохолодити. До росолу, що його буде півтори літри, додати соку з цитрини. Коли хочете, щоб студенець був прозорий, тоді треба росіл прочистити білком: розбити білок із дрібкою води, влити до киплячого росолу, заварити і процідити через полотно.

Куряче мясо, яке трохи прохололо, відділити від костей і зняти шкіру. Посудину, в якій хочемо заллати студенець, виложити листками петрушки і кружальцями з моркви, що варилась у росолі. Потім на те влити трохи росолу і поставити до леднички, щоб стужило. Це буде підстава для курятини. Коли застигне, укладати на тому курятину великими куснями. Залити росолом і поставити до леднички.

Перед поданням вийняти з леднички, підважити ножем краї і перевернути на полумисок. Подавати з цитриною.

Цвібак

Потрібно:

- 6 яєць
- стільки шо заважать — муки
- стільки шо заважать — цукру
- стільки шо заважать 3 яйця — волоських оріхів
- стільки шо заважать 3 яйця родзинків
- кілька фіг

Вузьку, довгу форму вимастити товщом і висипати мукою. Родзинки вмити в лігній воді і висипати на сито, щоб стекли. Оріхи покроїти на 4 частини. Цілі яйця вбити з цукром на тугий шум, потім додавати потрохи пересіяної муки і вимішати. На кінець всипати оріхи й родзинки з фігами і все разом легко вимішати. Пекти на 325° около пів години.

Кокосовий торт

Потрібно на коржі:

- 5 унцій меленого кокосового оріха
- ½ горнятка цукру
- 3 білка

- 5 унцій мелених волоських оріхів
- ½ горнятка цукру
- 3 білка

- 5 унцій мелених мігдалів
- ½ горнятка цукру
- 3 білка

- 5 унцій меленого кокосового оріха
- ½ горнятка цукру
- 3 білка

На начинку:

- 1½ горнятка масла
- 1½ горнятка цукру
- 6 жовтків
- кави до смаку
- чарка руму

Тортівницю вимастити товщом і виложити пергаміновим папером, що теж намащений і посипаний тергою булькою.

Три білки вбити на тугий шум, додати цукру і ще хвилину вбивати. Додати кокосових оріхів, легко вимішати, виложити до тортівниці і пекти легко в гарячій печі (на 400°), доки поверхня печива легко не зарум'яниться. Коли спекеться зараз зняти макароник із бляхи. Коли б папір прилип, треба його легко зогочити, а тоді зйде. Так само пекти прочі коржі.

Начинка: Розтерти масло на шум, додавати пересіяного цукру-мучки і по одному жовтку і далі втирати, аж доки маса не буде пухка. Під час втирання всипати пів ложечки або дещо більше спорошкованої кави і чарку доброго руму. Перекладати коржі в такий спосіб, щоб один кокосовий був на споді й на верху, а оба оріхові в середині. Верх і боки торта помастити тією самою масою і посипати тертими оріхами.

Подала п-ні Лукія Бобеляк

Куховарські зшитки

ОВОЧІ Й ГОРОДИНА

Упорядкувала Н. Костецька

Ціна зшитка 60 ц.

Замовлення приймає:

Ukrainian National Women's

League of America, Inc.

909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Захворіння шкіри (Акне)

Висипка, угри і прищі в дорослої молоді — це таке часте явище, що вважають його за один із нормальних об'явів дозрівання. Донедавна в медицині не прив'язувало великої ваги до того, бо це не є ані небезпечно, ані болюча недуга і лиш у рідких випадках продовжується в зрілому віці. Тому й лікування того, в порівнянні до інших захворювань шкіри є ще дуже позад.

Тепер погляд на те дещо змінився. Коли брати під увагу те, що ці прищі опоганюють зовнішній вигляд і залишають часто близни не тільки на обличчі, але й на психіці молодої людини, то це є поважна проблема. Тепер ідуть інтенсивні дослідження в тому напрямі, а внаслідок того є різні нові теорії. Нові відкриття опровержують давні твердження. Наприклад давня теорія, що подружній стан усуває це захворювання шкіри, тепер зовсім неоправдана. Хоча воно настає тоді, коли всі залози, а в тому і сексуальні, працюють надмірно, однак не є безпосередньою причиною постання недуги. Теж відкинено як одну з причин, надмір солодощів чи дуже багаті в кальорії харчі. Дослідження виказали, що саме харчування не може викликати цього захворювання, хоч може погіршити вже існуючий стан.

Дотепер не устійнено, чому постає акне (це лікарська назва захворювання), хоча знаємо, як воно постає. Виприски починаються від надміру висушеного товщ у порах, який затикає товщові проводи. По якомусь часі висушений товщ підпадає хемічним змінам — темніє. Ці темні пункти називають вуграми (блекгедс). Товщ, що застрягає в отворах проводів, з часом заростає назовні. Товщева залоза зі споду працює далі, пролкуючи товщ, без можливості усунути вже нагромаджене. Маса починає опухати, постає запальний стан, що в дальшому може спричинити загальну інфекцію шкіри. Видушування того роду пощів не є вказане, бо може залишити глибокі близни.

Найважливішим в лікуванні є висушування надміру товщу. Ви-

приски постають звичайно на обличчі, грудях і плечах, бо в тих місцях є найбільше товщевих залоз. На це є різні ліки і маски. Назагал всім добре робить ранне і вечірне миття милом, позбавленим алькалій (тут його виробляють під назвою Ollenbury's Basic Soap, або Nivea Basic Soap) і гарячою водою. На закінчення легко витерти лице і стерти алькогольним розчином, найрадше огірковою емульсією. В багатьох випадках зникає акне по накладанню маски з дріжджів, розпушених у 15% окисненої води. Також допомагають маски з лічної землі, змішаної з висушеним зіллям. Добра є також маска з вівсяної муки з домішкою жовтка і кількох краплин цитрини (те все розпушене у відварі сушеного румянку).

Лікування рентгеном з наміром висушити товщ внаслідок лушення шкіри заступає медицина тепер ультрафіолетним промінням, яке є менш небезпечно. Застосовується також із добрим вислідом застрики з кортизону, гормонів, як також екстракту тироїдального.

Назагал при найновіших методах лікування знається дерматологам усувати акне навіть у задоволеному стані до кількох місяців і є надія, що ті клопоти дорослої молоді перейдуть у короткому часі до історії.

Євгенія Янківська

Як водиться?

Недавно тому я зустрілась із дуже прикрим явищем. Одна моя приятелька дістала анонім, в якому її перестерігає якась нібито „прихильна“ особа перед завіханням певної пані на її чоловіка. А коротко потім прийшов такий же анонім до голови нашого Відділу, передаючи їй нібито невдоволення членок. Це нас усіх дуже обійшло. Чому є такі люди посеред нас, що хочуть сіяти заколот? Як протидіяти цьому?

Обурена

Анонімний лист — це в засаді дуже нікчемний засіб. Людина ставляє себе тут у становище ін-

форматора чи обвинувача, не маючи до того найменших прав. А при цьому не має відваги виявити, хто вона, та в ім'я чого вона це робить. Ще й прикривається як пишете, нібито „прихильністю“ до своєї „жертви“ А в суті речі руководить нею тільки зависть або злоба.

Аноніми кожне суспільство сто-го осуджує. Звісно, вони трапляються всюди й особливо виставлені на це особи, на передових місцях. Але зріле суспільство не числиться з ними. Тому найкраще зареагуєте, коли не будете звертати на те уваги. „Аноніми до коша!“ — це давнє, але оправдане гасло.

Тітка Христина

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОРАДНИК

Господині, що приїхали недавно тому з рідного краю, мають багато добрих приписів з європейськими мірами. Вони лежать без ужитку. Не всі можуть дозволити собі купити вагу, а хотілось би щось із них зробити чи комусь припис передати. Чи не могли б Ви подати точного перелічення дек і грамів?

Г о с п о д и н я

В книжці Савелі Стецишин „Українське традиційне куварення“ є точна табеля перелічень європейських мір на тутешні горнятка й ложки. Це улегшить незмірно використання давніх приписів. Бо ж і тут трудно було б зважити все на унції і фунти. Далеко легше купити Вам стандартні горнятка і ложки, ніж цілу вагу.

Як приклад того перелічення подаємо (за книжкою С. Стецишин):

100 грамів (10 дека) масла — ½ горнятка без однієї ложки, себто 7. ложок;

100 грамів (10 дека) цукру — ½ горнятка без однієї ложки, себто 7. ложок;

100 грамів (10 дека) муки — ¾ горнятка без однієї ложки, себто 11 ложок.

Збірник для дітей

„СРІБНА ЗІРКА“

Коштує 50 п.

Замовляти в Централі СУА

ПРИВІТ ТАРАСОВІ

Я, білявка Галя,
Дівчинка маленька,
Віршиком вітаю
Нашого Шевченка.

Віршиком вітаю
Нашого Тараса
Він бо України
Слава і окраса.

Я портрет Шевченка
Приберу в зелене,
Щоб Тарас злегенька
Усміхнувся до мене.

Роляник

БАБУСЯ-ЗИМА ПРОЩАЄТЬСЯ

Сонце пригріва тепліше,
З півдня повіва вітрець,
Полечу на північ швидко —
Заберу сніг, морозець.
Любі діти, прощайте!
Чуєте? Бренять струмки!
Не забудьте, заховайте
Для зими совги й санки!
Бо на крилах з ластівками
Весна-внучка вже летить!
Гарно буде за квітками
По полях, лісах ходить!
А пролине літо й осінь,
Повернуся я до вас,
І настане знов веселій
Із сніжком забави час!

Н. Наркевич

Малі друзі Кобзаря

Прилітайте мої любі,
мої голубята,
З киргизами убогими
у степ погуляти...
Вони — убогі, вони вже голі,
Та на волі ще моляться Богу...

Т. Шевченко

Далеко на схід від України жили в степу киргизькі діти: хлопчик Тангіз та дівчинка Кайса. Разом із татом і мамою вони кочували по степу з невеличким табуном коней. Хати в дітей не було, її заміняло шатро, що натягали його батьки в тому місці, де на деякий час спинялись.

Літньої пори, коли трава в степу жовкла від спеки та він не зеленів більше, батьки вибирали для свого постою місце над річкою. Там вітер із пустелі намів великі гори піску, що їх звали „тали“^{*}). Тут не було ні гаїв, ні лісочків. Тільки де-не-де над водою росли лози.

Хоч і бідне життя було в дітей, та на волі. Зранку до вечора вони

^{*}) Тали — це купи піску, які вітер надуває з пустелі, часом на них ростуть лози або бурян.

бігали між талами, ховалися, шукали на березі річки камінчиків, бігали на високу гору, що була поблизу, а коли тато дозволяв, сідали на молодих коників з їхнього табуна та й летіли назустріч вітру з веселим посвистом та гиком. Приходив вечір. Зтомлені діти прибігали до шатра спати. Там знаходили свою вечерю: пінистий пахучий кумис^{**}) та шматок свіжого ячмінного коржа, що спекла їх матуся. Діти не вередували. Вони чули себе щасливими коло своїх батьків у просторому вільному степу.

Але одного вечора вони прибігли до матері дуже стурбовані. Наперербій кожен поспішав розповісти матері новину.

— Знаєте, мамо, недалеко від нашого постою живуть уруси. В них велика хата. Там високі стіни й навколо вали, а по них ходить дядько з рушницею. Хто живе в цій хаті? Як би можна було ввійти подивитися?

Мати серйозно сказала:

— То фортеця, діти. Там уруси

^{**}) Кумис — кобиляче молоко, яке пють степовики: киргизи, калмики.

тримають своїх злочинців. Ви краще не підходьте близько, щоб часом чого не трапилося з вами.

— Е, ні, мамо, то не всі там злочинці, — відповів Тангіз. — Я бачив там одного разу чоловіка. Він сидів на валу. Я сховався в буряні та стежив за ним. Він, видно, хворий був, так поволи йшов. Тоді сів, оглянувся навколо, витягнув з хляви олівець і папір, зовсім такий, як, пам'ятаєте, ми бачили в місті в одного пана, а тоді став писати. Пише, а з очей сльози пливають, обітре їх та й знову пише. Хто б то міг бути? — закінчив хлопець.

— А може він голодний був? — несміливо додала чорнокоса Кайса, — Знаєш, що? Другий раз ми підстережемо його та запитаємо, чого він плаче. А як би ви, мамо, дали нам трохи кумису й хліба, то ми б його почастували.

Мати замислилася.

— Хто його зна, діточки, все може бути. Старий Ганіз колись оповідав, що багато тепер до Орської фортеці привезли невинних людей. Нікого вони не вбивали, нічого не крали, тільки влада ними незадоволена. Може той невільник ні в чому не провинився теж... краще все таки не ходіть туди, щоб якої біди не трапилось, — сказала вона.

Та малий Тангіз ніяк не міг заспокоїтись. Другого ранку, ледве сонце зійшло, він був уже на тому самому місці. Та дарма, нікого там він не побачив. Тільки з фортеці долітали згуки тарабану та різні вигуки: „Раз-два“, „р-равняйсь“. Десь засурмила труба. Знову все затихло. Вязень не прийшов. Маленька Кайса підбігла до Тангіза та потягнула його рукав:

— Покинь, Тангізе, бачиш він не прийшов. Ходім до річки! Я там знайшла гарні камінці.

Неохоче покинув своє місце Тангіз. Він дуже хотів ще раз побачити таємничого вязня, що так плакав тоді, сидячи на камені.

Проминув тиждень. Кілька разів прибігали діти на те саме місце та таки нікого там не побачили. В не-

ділю по обіді, коли батьки лягли відпочити в холодочку коло шатра, діти побралися за руки та в своїй святковій одежі пішли над річкою до гори. Вони дуже любили вилазити на самий вершечок та дивитися звідти на степ, що здаєть голубів, а по ньому виляса срібляста дорога далеко, далеко... Швидко стали підніматися вгору і враз стали, як вкопані. На камені в кількох кроках від них сидів той самий чоловік, що так їх цікавив. Він не бачив дітей. Очі його були звернені на захід, куди виляса дорога, де синіли неосяжні простори. Уста його тихо ворушилися, ніби він молився. Він став поволі витягати маленьку книжечку та олівець з холяви. Раптом здригнувся, бо завзав дві пари маленьких блискучих оченят, що пильно стежили за ним.

Потім він усміхнувся до дітей та й промовив ласкаво:

— Ой, як же ви мене налякали, маленькі! Я ж подумав, що то фельдфебель чи вартовий прийшли по мене... Добрий вечір вам. Звідки ви тут узалися?

Хоч чоловік говорив не по-їхньому та Тангіз трохи зрозумів його. Очі в нього були ласкаві, він був такий привітний... Тангіз наблизився та й почав відповідати, добираючи слова, як його тато, коли розмовляв з урусами, що іноді приїздили до них купувати коні.

— Це наш постій недалеко звідси. Сьогодні неділя, ми пішли на гору подивитися. А ти хто такий? Ти з фортеці?

— Так, я з фортеці... — лагідно відповів чоловік.

— А-а-а чому ти мусиш бути там? І... чому в тебе це? — показуючи рукою на виразні сліди кайданів на руках, запитався Тангіз, та й почервонів.

— Ти... злодій? — додала собі маленька Кайса, нерішуче торкаючись його рук.

Чоловік зітхнув:

— Ні, мої любі, не злодій я, та й нічого недоброго не робив, але так вийшло...

— Чому, чому, скажи нам дядечку, — вже осмілів Тангіз.

— Вивчитесь, лідростете, тоді зрозумієте. Я тут тому, що любив дуже свій край та волю... — додав уже зовсім тихо вязень.

Та, раптом, ніби відкидаючи все

сумне, він усміхнувся знову й сказав:

— Я радий, що зустрів вас. Приходьте що-неділі сюди. Я тільки в неділю можу виходити сюди. Будемо гратися з вами, а тоді може я вас усіх намалюю...

— Як то намалюєте? — здивувалася Кайса.

— Та то ти хіба не бачила, як вимальовують людей. Памятаеш, у того пана в Оренбурзі, як ми від-

що ялось вона зловила на малиновій квітці будяка. Кожної неділі мати передавала для дядька Тараса (так він велів себе звати) глечик з кумисом та шматок свіжого пшеничного коржа.

Так тепер проходили неділі з дітей. Скоро вони дізналися, що їхній приятель — Тарас Шевченко, — маляр і поет.

— Такий добрий дядько Тарас. І чому він у неволі? Чому йому не

Він став поволі витягати маленьку книжечку та олівець з холяви.

возили йому кумис? Там теж такі малюнки були... — відповів їй Тангіз.

Тим часом у фортеці засурмили. Чоловік швидко встав та й побіг з гори й зник між талами.

З того часу не було ніодної неділі, щоб Тангіз і Кайса не ходили на гору чи на вали фортеці до їх нового приятеля. Вони його дуже полюбили. Він був добрий, співав гарних пісень, навчав гуляти в різні цікаві гри. Казав, що як малий був, то завжди так гуляв із своїми друзями-пастушками, як пас ягнята. Часом він ставив їх перед собою, або садовив та перемальовував на папір. Для Тангіза він намалював польового ховрашка та коня, для Кайси гарного метелика,

можна їхати до свого краю? — нерідко питали діти матері.

Та мати тільки сумно хитала головою:

— Не знаю, мої любі. Виростете, самі дізнаєтесь.

Настала осінь. Усе рідше відвідували діти дядька Тараса. Все рідше став він виходити з фортеці. Нездужав бідний, тужив...

Незабаром батьки Кайси та Тангіза стали лаштуватися в дорогу. Треба б було міняти постій, бо коні вже не мали досить трави. Вони подалися на південь. Ніколи вже більше не бачили свого приятеля діти, але пам'ять про нього зберігали до самої смерті.

18. січня 1958.

Ніна Наркевич

Свята Жінки-Героїні проходять з успіхом в усіх наших більших осередках. Окружні Ради й Відділи СУА поставились дуже дбайливо до цього святкування, розуміючи його вагу. Цього року головною темою свята є боротьба жінки за державність на тлі 40-літніх роковин.

* * *

Святкування Жінки-Героїні продовжується і в березні. І Відділи, що далеко від більших осередків, повинні віддати цей поклін хоч би святочними сходами. Сорок літ наше жіноцтво бере участь у боротьбі за Державу!

* * *

Голова Централі СУА п-ні **Олена Лотоцька** з початком березня вїхала у справах ЗУАДКомітету до Європи. У часі її відсутності буде заступати її місоголова п-ні **Стефанія Пушкар** і пресова референтка п-ні **Жекилія Гардецька**.

* * *

Березень — це час посту й застанови перед святом Воскресення Христового. Відділ готується до **Великодніх імпрез**. В одному переведе Свячене, у другому показ писання писанок, а в третьому конкурсі пасок. Усюди треба відзначити наші цінні обряди і звичаї.

* * *

У днях 1. і 2. лютого відбулась у Централі **контроля книг**. Прибули наші контрольорки — пп. **Петронеля Пещох**, **Катерина Кузьма** і **Марія Бабяк** та перевірили книговодство до кінця 1957 р. У висліді списали протокол та подали свої завваги. Із цього зложено обіжник, що вже розіслано до Відділів. Прохаємо його уважно прочитати й достосувати до нього свою господарку.

* * *

Ще не всі Окружні Ради й Відділи подали кількість **новоприєднаних членок** у другому півроці 1957. У цьому числі подаємо вислід Окружної Ради у Філадельфії. Чекаємо дальших звітів. У 1. півроці Окр. Рада Нью Йорку здобула перше місце. Котра буде в цьому півроці?

* * *

На сходах треба пригадувати членкам обовязок **передплати „Наше Життя“**. Багато членок ще не виконало цього. Тим позбавляють себе ще одного звязку з організацією та корисних відомостей у щоденному житті.

* * *

На іншому місці подаємо зразок **Великоднього Базару**, як його блискуче переводить 28 Відділ у Ньюарку. Може й інші Відділи поцікавляться цим способом здобування фондів? Час уже короткий, але при добрій волі можна його спробувати.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

від 27. січня до 25. лютого 1958
Річна вкладка і Організаційний Фонд:

Від.	5 Детройт	20.00	5.00
	10 Філадельфія	20.00	5.00
	11 Трентон	20.00	10.00
	18 Джемейка	20.00	5.00
	20 Філадельфія	20.00	—
	37 Детройт	20.00	—
	53 Асторія	20.00	5.00
	58 Детройт	20.00	—

Фонд Централі:

Від.	5 Детройт	75.00
	10 Філадельфія	40.00
	11 Трентон	40.00
	37 Детройт	11.00
	58 Детройт	27.00
	63 Детройт	60.00

Вкладка до СФУЖО:

Від.	5 Детройт	10.00
	10 Філадельфія	6.00
	11 Трентон	6.00
	20 Філадельфія	10.60

37 Детройт	2.20
53 Асторія	2.85
58 Детройт	4.05
63 Детройт	9.00

Фонд Резервовий:

Від.	5 Детройт	30.00
	10 Філадельфія	10.00
	11 Трентон	20.00
	18 Джемейка	10.00
	20 Філадельфія	10.00

Фонд Конвенційний:

Від.	5 Детройт	10.00
	10 Філадельфія	5.00
	11 Трентон	5.00
	18 Джемейка	5.00

На Дім СУА:

Від.	5 Детройт	20.00
	30 Клівленд	25.00
	37 Детройт	11.00
	42 Філадельфія	50.00
	50 Бетлегем (з Андр. вечора)	10.00
	63 Детройт	25.00

„Фонд 500“:

Від.	10 Філадельфія	3.00
„	42 Філадельфія	5.00
Євгенія	Пирська, Філад.	3.00
Від.	42 Філадельфія	5.00
	63 Детройт	110.00
	47 Рочестер, в додатку до суми 342.24 належить додати 2.22; разом має бути	344.46

Фонд „Мати й Дитина“:

Від.	20 Філадельфія	93.00
	30 Клівленд	25.00
	33 Клівленд	99.00
	47 Рочестер	77.00
	63 Детройт	43.00
„	64 Нью Йорк	75.00
Текля Тягнибик, Дженоа Ситі, Виск.		5.00

Пресовий Фонд „Н. Ж.“:

Від.	10 Філадельфія	10.00
	11 Трентон	20.00
	13 Честер (збірка)	32.00
	18 Джемейка	5.00
	26 Гемтремк	27.00
	30 Клівленд	10.00
	42 Філадельфія	50.00
	48 Філадельфія (збірка)	20.00
	50 Бетлегем	10.00
	53 Асторія	5.00
	63 Детройт	25.00
	65 Нью Бронсвик	10.00
	65 Нью Бронсвик (щедрівка)	32.00
„	67 Перт Амбой	5.00
Катерина Доманчук, Шикаго		5.00
Марія Береза, Нью Йорк		2.00
Текля Тягнибик, Дженоа Ситі		2.00
Дарія Балазюк, Бетлегем		2.00
А. Кульчицька, фін. секр.		
Анна Сивуляк, касієр		

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Свято Жінки-Героїні

Дня 9. лютого зійшлась у залі Джуніор Гайскул численна публіка. Свято започаткувала п-ні І. Приймова американським гімном, що його відограла на фортепіяні. Потім відкрилась завіса й перед очима глядачів з'явилась картина „Поклін Героїням“ На підвищені, оповитому килимом, горів яскраво вогонь над вінком із червоних маків. Обабіч цього постументу стояли три пластунки з прапорами і дівчата в зразковому народному вбранні. Це молодь складала свій поклін, а почування їх виявляв хор, що за сценою притишено відспівав „Ви жертвою в бою“ На тлі цієї настроєвої картини продеклямувала пластунка Рома Даниш вірш Лесі Храпливої „Пятсот Героїням“.

По цьому піднеслому вступі розпочались точки програми. Співачка Зиновія Лавришко відспівала при супроводі п-ні Івонни Приймової кілька пісень. „Молитва“ до слів о. Соболя (муз. І. Приймової), Лесі Українки „Не співайте“ (муз. Січинського), і „Горить моє серце“ (муз. Лопатинського) прозвучали продумано і глибоко. Це був гідний вступ до промови, що її виголосила п-ні Леся Храплива. Вона подала картинками кілька історичних постатей, що відзначились героїським поривом. Потім змалювала творчий шлях української жінки в останньому сороклітті. Який це має вплив на нашу сучасність? Як це відзвучує в нашій молоді, що виростає на чужій землі? Бесідницю, чільну пластунку нашої еміграції — цікавило передусім це питання. Потрясло воно й багатьох з-поміж приявних на залі, що мають дітей. Святочна промова зробила своє. Завершив це враження хор 28 Відділу США з Нью-Йорку під орудою п-ні Оксани Тарнавської. Проспівав „Гетьте думи“ Лесі Українки і з великим чуттям „Ой, горе тій чайці“, гарм. Леонтовича.

У другій частині виступив жіночий квартет (М. Наорлевич, І.

Гнатів, М. Войновська і А. Гнатиків) з народною піснею, гарм. О. Кошиця. Слідувала деклямація п-ні Валі Калін, яка з питомим собі темпераментом виголосила вірш Марка Боеслава. Молодий скрипак О. Мітрінга при супроводі Л. Крушельницького відограв Крайслера „Мелодію“ і концерт Г-дур Біотті. При супроводі п. Б. Базалю виконала музичну рецитацію п-ні Івонна Кононів. Закінчив ці точки жіночий хор бравурною піснею „Далека ти, а близька нам“ до слів Щурата (муз. Людкевича). Свято закінчено національним гімном.

Більшість точок програми і гарна зала піднесли це свято на високий рівень. За влаштування й підготову належить признання Окружній Раді Відділів Нью Йорку.

Присутня.

Річні Збори „Жіночої Помочі“

Цей Відділ США, який є найстаршим (бо постав як Сестрицтво св. Ольги ще в році 1898), зробив величезний крок вперед, бо до уряду вибрав тут роджених молодих жінок. Ми, старші членки, справді радіємо, що наш Відділ зробив цей крок без жалів і потрясень, а з радістю. Надіємось, що наша тут роджена молодь не заведе наших надій, а поведе працю може іншими методами, але напевне до тієї самої мети. Немає правди діти, що ті, які провадили Відділ і працювали як уряднички, вичерпались, а крім того нові часи, нові завдання нарастають, то й цілком слушно треба нових і молодих сил до праці.

Наші збори дня 11. січня пройшли в найкращім порядку. Всі звіти урядниць були вичерпні, бо виказали, що Відділ вів успішно працю і мав користи як моральні, так і матеріальні. На протязі року Відділ відбув 10 місячних зібрань, брав участь у всіх імпрезах Окр. Ради США, як у Святі Героїнь та Жіночій Виставці, яка відбулась у листопаді м. р. Разом з іншими Відділами влаштував забаву з танцями, яка принесла задовільний дохід. У часі року Відділ мав два реферати, виготовлені культурно-

освітньою референткою Марією Демидчук. Один реферат був із ділянки організаційної, другий із виховної. В грудні членки вшанували свою голову Марію Марусевич з нагоди 40-річчя її подружнього життя. Найближчим завданням Відділу буде влаштування містецької виставки в бібліотеці в Брукліні, в якій то цілі культ.-осв. референтка М. Демидчук у порозумінні з панею Н. Чапленко, культурно-освітн. референткою Централі США, поробила відповідні заходи. Також членки Відділу просили, щоб у будучім році було більше рефератів на різні теми. Було б побажане, щоб Централю вислала хоч 2—3 реферати в рік, як, напр., з нагоди Дня Матері, Свята Героїнь і про „500“

Після вичерпної дискусії, контрольна комісія в особі п-ні Ольги Шуст поставила внесок на вотум довіря всьому урядові. До управи на 1958 р. увійшли: голова — п-ні Анастасія Бродін; м.-голова — п-ні Марія Гарасимчук; рек. секр. п-ні Марія Робіска; фін. секр. п-ні Анна Яндо; касієрка п-ні Марія Харамбура; доглядачки хворих: пп. А. Васильців, А. Хархан і А. Андрусак. До контрольної комісії увійшли пп. Марія Марусевич, Ольга Шуст і Анастасія Ковальська. Делегатки до Обеднаного Комітету — пп. М. Марусевич, Е. Добрянська; до Окружної Ради — пп. М. Демидчук і М. Марусевич. Культ.-освітня референтка п-ні М. Демидчук. Організаційна референтка п-ні Магдаліна Слободян, яка, будучи в Відділі від самого його оснування, вложила в нього багато труду й праці. На її внесок ухвалено зложити передплату на два числа „Веселки“ для українських дітей, що живуть поза межами Америки. Збори закрила молитвою нововибрана голова.

М. Д.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні Збори 22 Відділу

Дня 11. грудня зійшлись членки в Домі Відділів УНСоюзу. Збори відкрила молитвою голова п-ні Р. Сидорик, відчитала порядок нарад і передала провід зборів президії, до якої увійшли: п-ні Н. Камянецька, як голова, а п-ні О. Ма-

люк, як секретар. Слідували звіти управи.

Як голова Відділу п-ні Сидорик поставила собі за завдання повести в 1957 р. працю в трьох напрямках, а саме — репрезентаційному, пропагандивному і зовнішнього зв'язку. Ідучи по цій лінії провела особисто інтервенцію у мейора м. Шикага у справі прокляжмачії Українського Дня, одержавши позитивну відповідь і подяку. У цій справі голова вдержувала контакт із конгресменкою п-нею Маргаритою Чирч. П-ні М. Чирч прислала Відділові конгресовий рекорд, в якому на ст. 769-781 були подані прізвища конгресменів і сенаторів, що ставили резолюції у справі прокляжмачії Українського Дня в ЗДА. За стараннями п-ні Сидорик часопис „Шикаго Трибюн“ подав у Великодньому числі статтю і світлину показу писання писанок.

Дальше, 22 Відділ улаштував виставку народного мистецтва в Ст. Филип Гайскул у Шикаго та Гері, Індіяна. Під час виставок дижурували пані — Сидорик, Терлецька і Струць у Шикаго та пп. Сидорик, Мікула і Коленська в Гері. Крім того п-ні Сидорик репрезентувала Відділ на засіданнях Музею Науки і Промислу у справі Різдвяної програми і на конвенції Федерації Американських Жінок.

Всім членкам і референткам п-ні голова зложила подяку за співпрацю. З черги звітували — місто-голова п-ні Д. Рак, секретарка п-ні Л. Мікула та поодинокі референтки. І так культ.-освітня референтура (п-ні Струць) zorganizувала впродовж року 9 удалих імпрез. Референтура радієвих передач, до якої входили пп. О. Децик, Іванна Горчинська, Аза Іванчук, Галина Коленська, Самбірська та Михальцевич, опрацювала 42 передачі на організаційні, господарські й принагідні теми. Пресова референтка п-ні Н. Камянецька дописувала про діяльність Відділу до Нашого Життя, Свободи й Укр. Життя. П-ні Марія Куріца звітувала про працю Секції Суспільної Опіки. Референтка вложила багато праці, щоб здобути фонди для виконання наміченого плану праці. Сам факт, що референтура уділила допомог на суму 1,829 дол., свідчить про муравлину її працю.

Господарська референтка п-ні Л. Поготовко організувала та підготувляла буфет до кожної імпрези.

Контр. комісія, що перевірила перед тим діяльність управи та книговодство, ствердила, що стан каси і прилоги є в найбільшому порядку і поставила внесок на уділення абсолоторії. Збори це одноголосно ухвалили.

До нової управи Відділу увійшли: п-ні Р. Сидорик, голова; п-ні Д. Рак, місто-голова; п-ні Л. Мікула, рек. секретарка; п-ні М. Ванджур, фін. секретарка; п-ні Михалевиц, касієрка. До культ.-освітньої референтури — пп. Назаревич, Яримович, Терлецька, Струць, Рак, Кавка і Ганкевич. До радієвої референтури — пп. Самбірська, Горчинська, Василовська і Коленська. До референтури суспільної опіки — пп. Куріца, Мартишок, Кіцала, Мікула, Леник і Кавка. До господарської референтури — пп. Несторович, Майка, Семків і Гніда. Пресовою референткою стала п-ні Д. Рак. До контр. комісії увійшли пп. Подола, Миська і Стронська.

секретарка зборів.
М. Малюк,

Святочні Сходини 22 Відділу СУА

Перші Ширші Сходини в новому році відбулися серед різдвяних святкувань і тому мали наскрізь святочний характер. Членки з господарського реферату під проводом п-ні Несторович приготували на гарно прибраних столах традиційну кутю, солодке печиво та чай. Культ.-освітня секція, в склад якої входять пп. Яримович, Терлецька М. і Ю. Назаревич, подбали про дальшу програму. Був намічений відчит про Різдвяні звичаї, колядки та рецитації з літературних творів із Різдвяною тематикою. Під звук наших давніх, а все таких чарівних колядок — що їх громадно відспівали всі членки — витворився на правду милий настрій. З особливою насолодою слухалось відомих Різдвяних поезій Богдана Лепкого, які то п-ні І. Горчинська зуміла передати по-мистецьки і з чуттям.

По перекусці вручено голові 22 Відділу СУА п-ні Р. Сидорик Різдвяний подарунок від членок з відповідною промовою місто-го-

ви п-ні Дори Рак. Потім приступлено до ділової частини сходин.

Пресова референтка зясувала у кількох словах значення друкованого слова, а зокрема нашого єдиного жіночого журналу „Н. Життя“ і запропонувала збірку на ту ціль. Зібрано серед присутніх членок 18 дол., а 7 дол. доповнено з каси товариства — так що рішено вислати на пресовий фонд „Н.Ж.“ суму 25 дол. Треба відмітити це відрядне явище, що на отих сходинах пушено в рух бібліотеку, яка за ініціативою п-ні Оксани Добрянської була заснована ще попереднього року, і членки дуже радо розхопили всі книжки, щоб познайомитися з сучасними жіночими авторами. Бібліотекаркою обрано п-ню Анізію Струць, яка виказує велике зрозуміння для цієї справи. Провірено стан передплати „Н. Ж.“ серед присутніх і стверджено, що крім 3-ох жінок, (які обіцяли негайно доскочити), всі одержують наш журнал.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу

Дня 12. грудня м. р. зійшлися членки Відділу у Нар. Домі. Збори відкрила голова п-ні Марія Ясінська, а п-ні Ксеня Палер прочитала протокол. Потім вибрано президію зборів в особах пп. Анастазії Королишин, як голови, а п-ні Анни Назаркевич, як секретарки. Слідували звіти. Із звіту голови довідалися присутні, що Відділ відбув 12 сходин та слідує імпрези: Свят-Вечір, Свято Ольги Басараб, День Матері, День Батька і два пікніки. Брав участь у Базарі і пікніку та 50-літньому ювілею церкви св. Івана Хрестителя. Відсвятковано 25-літній ювілей нашого Відділу. Голова подякувала членкам за допомогу і довіря. Слідував звіт місто-голови п-ні Анни Попович, яка допомагала голові в виконванні її завдань. Рек. секретарка п-ні Ксеня Палер розказала про свою працю. Вона продавала листування Відділу, посилала звіти до Нашого Життя, збирала оголошення. Касієрка п-ні К. Кахній подала до відома приходи і розходи за цілий рік. Прихід виносив 2,668.82 дол., а розхід 811.65 дол. Фін. секретарка п-ні

П. Німчак підтвердила цей звіт. Членки, що писали картки пп. Д. Сеньків, В. Козачок, З. Гудзінська, П. Шафранська звітували про свою працю. Присутні дякували кожній урядниці рясними оплесками. Доглядачки хворих пп. Т. Новак і З. Гудзінська розказали, кого відвідували у шпиталі. Від комітету підприємств звітували пп. Т. Новак, З. Гудзінська, М. Кахній, М. Честух і А. Любінська. Вони вложили багато праці в те, щоб кожне прийняття було гарно влаштоване і страви всім смакували. Потім здавали звіт делегатки до УККА пп. Черіба і Честух і до Окр. Ради п-ні Ірина Козаченко. Цілий рік вони брали участь у засіданнях і повідомляли Відділ про те. Звіт контр. комісії зложили пп. М. Слупецька і А. Дембіцька. Ствердили, що книги були в найкращому порядку. За всю цю працю присутні широко урядові подякували.

До нового уряду увійшли: п-ні Марія Ясінська, голова, пп. Євдокія Кахній і Анна Попович, місто-голови, п-ні Анна Назаркевич, рек. секретарка, п-ні Катерина Німчак, фін. секретарка, п-ні Марія Слупецька, касієрка. До контр. комісії увійшли: пп. Анастасія Королишин і Анна Дембіцька. Делегатками до Окр. Ради вибрано пп. Ірину Козаченко і Анну Дембіцьку, до УККА пп. Марію Честух і Ксеню Палер, до Федерації пп. Катерину Бурик і Марію Григорко. Доглядачками хворих стали пп. Т. Новак, К. Томнюк і М. Честух. До писання карток вибрано пп. В. Козачок, Сеньків, Гудзінську і Шафранську. До комітету підприємств вибрано пп. Анну Любінську, Єву Лишак, Ксеню Ратушняк, Анну Медвідь і Кміцінську.

Збори закінчились промовою голови п-ні Ясінської, яка подякувала за довіру та прохала урядничок і на дальше так широко вповнювати свої обовязки. Дальше подякувала президії за гарне переведення зборів. Відспіванням гимну СВА закінчились збори.

Анна Назаркевич, секр. зборів

Ювілей 26 Відділу

До звіту в ч. 2, 1958 наспіло ще доповнення. Привіти і гршові по-

жертви зложили ще: Іван і Марія Явні 10 дол., Апостольство Моли-тви 5 дол. Привіти надіслали ще Марія Бек, д-р Ол. Марітчак, Гол. Рада Укр. Нар. Помочі, Рідна Школа — Схід, Укр. Зол. Хрест, Відділ 14, Братство УСС, Братство кол. Вояків 1 УД, 25-тий курінь УСП „Чорноморці“, Амер. Український Осередок, Амер. Укр. Лікарське Т-во, Укр. Амер. Культурна Фундація, 38 Відділ СВА у Лен-сінгу, 41 Відділ „Провидіння“, УВ-АН, В. Гаєвський, урядник п. Гем-тремку.

Прощання першої голови

26. Відділу СВА

Пані Анна Стецько, перша і довголітня голова 26. Відділу в недовгій часі має намір перенестися на постійний побут до своєї доньки на Флориду. Коли вже час виїзду був устійнений, членки 26. Відділу СВА влаштували в суботу, дня 16. листопада 1957 в Укр. Хаті в її честь вечірку, запросивши членок других Відділів і організацій, з якими вона довгі літа співпрацювала. Вечіркою проводила п-ні Катерина Хомяк.

В отворенні п-ні Хомяк відверкала діяльність і заслуги п-ні А. Стецькової, як провідниці жіночого руху на дітройтським ґрунті. Вона приїхала молода і недовсвідчена, але дуже цінила силу організації, тому почала цікавитися і приглядатися американським жіночим організаціям, щоб що добре використати у нас. І так у 1927 р. зорганізувала Жіночий Політичний Клуб в Гемтремку і стала його першою головою. В Клубі праця ішла живо, зорганізовано там курси горожанства, шиття, крою і т. д. На вістку постановля СВА в Нью Йорку почала працювати над зорганізуванням Відділу СВА у нас. Коли приїхала з рефератом до Дітройту теперішня Радна міста п-ні Маруся Бек, зуміла спільно з другими використати цю нагоду. Скликала сходи-ни, запросивши п-ню Бек пояснити значіння СВА. Майже всі членки Демократичного Клубу вписалися до СВА і так постав 26. Відділ, а п-ні Стецько стала його першою головою. Вперше організує виставу укр. мистецтва в Інтерн. Інституті і дає експонати до State Fair.

Коли вже на терені Дітройту ді-яли чотири Відділи СВА і організується Центральний Комітет, пізніша Філія а сьогоднішня Окружна Рада СВА, стає його першою головою. Пані Стецько є також членкою Сестрицтва Неп. Зачаття. Стає першою скарбничкою українського Відділу Американського Червоного Хреста. Була заступницею Голови Федерації Українців стейту Мишиген і членкою гетьманської організації, довгі роки була першою українською „кейс воркер“ при Інтерн. Інституті і перші звязки з тією інституцією їй завдячуємо.

Побажавши щастя, здоров'я і многих літ почала покликати до слова по черзі усі привітні гості. Починаючи від п-ні Ірини Козаченко промовляли п-ні Катерина Яремчук, з Золотого Хреста Відд. 34, п-ні Юлія Чайковська, Варвара Шеремета, Марія Тиро, Розалія Стисловська (23 СВА), Д. Горбусь (5 СВА) і 31 Відд. СВА пп. Ф. Сіділо і А. Земба, з нашого Відділу пп. М. Шандак, Ю. Кульчицька, М. Бортник, Марія Васько, Воронівська та Ю. Прибила, які на світлювали організаційні заслуги п-ні Стецькової, вплітаючи свої особисті переживання, часто гумористичні, то складаючи побажання ще многих літ праці, так що при чайку приготовленім комітетом підприємств на чолі з п-нею Ю. Кульчицькою гостина тягнулася до пізнього вечора.

Голова Відділу п-ні М. Березанська вручила скромний подарунок, а п-ні Ганиш заохотила до збірки на пресовий фонд Нашого Життя, яка дала (включаючи 10 дол. від п-ні Стецькової) разом 30 дол.

Пні Стецькова була зворушена несподіванкою. Широ дякуючи за стільки виявів любови і пошани до неї, запевнила, що на новім місці, відпочавши дрібку, забереться наново до праці і скоро дасть про себе чути.

Відспіванням гимну Союзу Українок закінчився той гарний вечір.

Марія Слюсарчук

ПІТСБУРГ, ПА.

Звіт із праці 27 Відділу

Плян праці уложила наша голова п-ні Марія Малевич, а заг. збори його затвердили. Наш Відділ

старався його стисло придержуватись і впродовж 1957 р. виконав багато з нього.

Щомісяця відбували ми наші сходи, якими проводила вміло наша голова. Відкривала їх звичайно молитвою, а також нею закінчувала. Вже в січні почали ми підготовляти академію в честь 500 погиблих у Кінгірі. Це свято відбулось величаво у березні, про що дуже похвально згадали українські часописи. Доповідь про геройський чин 500 жінок виготовила секретарка Юлія Кучер, провід свята спочивав у руках голови Марії Малевич. Переведено збірку на вбогих старців і на українські радіогодини.

В літі відбулись місячні збори у городі п-ні Малевич. По діловій частині ми провели мило час на веселій забаві та щедрій гостині нашої голови. Тут же відбулась жвава гра в бінго, дохід із якого збагатив нашу касу. Цю гру ми влаштували для наших членок при різних нагодах.

Під час Українського Католицького Дня всі наші членки приймали в ньому діяльну участь, жертвуючи своєю працею при веденні української кухні. В цей день відбулась також виставка народнього мистецтва під керівництвом секретарки п-ні Юлії Кучер. Відділ відмітив при тому 25-ліття її праці у тій ділянці.

На внесок п-ні Анни Гошкович членки ухвалили післати на духовний семінар у Вашингтоні 50 дол., які переслано із відповідним письмом на руки Преосвященного Кир Йосипа у Філадельфії. Знов на внесок п-ні Анни Юга ухвалено пожертвувати на іконостас у церкві св. Івана Хрестителя у Пінтсбургу 50 дол. Чек на цю суму передала касієрка п-ні М. Брода о. парохів Борсі.

У міжчасі відбувся Міжнародній Фестиваль, в якому українська громада Пінтсбургу взяла участь, а членки 27 Відділу вложили в те багато праці. Секретарка Відділу п-ні Кучер і тут керувала виставкою укр. нар. мистецтва й інформувала чужинців, що цю виставку відвідували.

Коли появилсь заклик про створення Музею Еміграції на острові Елліс Айленд, тоді наші Відділ відгукнувся пожертвою 25 дол., а

членки зібрали між собою і пожертвували 30 дол.

До Централі ми теж вплатили в шорі нашу належність. Треба з приємністю ствердити, що більша частина наших членок уже передплатила журнал „Наше Життя“, а тепер працюємо над тим, щоб усі собі його замовили.

Тут мушу згадати з вдячністю віддану працю нашої голови п-ні Марії Малевич, яка вже довгі роки провадить жіноцтво Пінтсбургу. Про її віддану працю нераз згадувала українська преса. Нехай мені буде дозволено згадати також добрим словом наших членок, що не вагались піддержати кожну акцію, кожен почин. Завдяки цій поставі зросла свідомість нашої організації і це висунуло нас у передові лави організованого життя Пінтсбургу.

На кінці цього звіту мушу з сумом зазначити, що приневолена залишити працю секретарки в цьому році з причини своїх родинних обов'язків. Крім того працю в Рідній Школі ім. Митр. Шептицького. Оцим складаю щирі подяку п-ні голові та всім членкам, що так гарно зі мною співпрацювали.

Юлія Бр. Кучер, секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Щедрий вечір 30 Відділу

Вже проминули Різдвяні свята, святочний настрій розплився десь у просторі і залишились знову сірі будні. Ялинка яка ще перед тижнем гарно пишалась, лежить тепер покинута на сміттю. Остались тільки святочні спомини. Одним сумні, другим веселі, а ще іншим милі.

І ось таким спомином залишився в нашому Відділі Щедрий вечір, що його ми влаштували у голови п-ні Катерини Мураль дня 18. січня. Велика і гарно прикрашена ялинка викликала милий настрій. Гарно накріті столи були прибрані святочними свічками та вгинались під тагарем усяких страв, що їх приладили наші членки. На столах пишались колачі, струцлі і пироги.

Коли гості засіли до спільного стола, п-ні Катерина Мураль, привітала гостей і членок короткою

промовою. Потім попрохала містоголову п-ню Катерину Габрівську провести спільну молитву. По молитві гості засіли до вечері, яка складалася з квасу, риби, вареників, капусти, голубців та грибів. При милій товариській гутірці гості колядували і шедрували. Пригравав до коляд на скрипці п. Кухта. Про святочну традицію розказала друга містоголову п-ні Гавриляк. Закінчила це подякою нашої голові п-ні Мураль та її чоловікові за таке гарне приміщення для нашого Щедрого вечора. Потім голова п-ні Мураль подякувала всім членкам і гостям за участь. На закінчення присутні відспівали коляду „Бог Предвчний“

Марія Фецачин, рек. секр.

Річні збори 30 Відділу

Дня 26. січня 1958 зійшлись членки численно в Укр. Нар. Домі. Збори відкрила містоголову п-ні К. Габрівська молитвою. Дальше виправдала відсутність голови п-ні Катерини Мураль, яка захворіла. Прочитала порядок зборів, який прийнято. Попрохала вшанувати пам'ять померлих членок однохвилинною мовчанкою.

Почались звіти управи. Рек. секретарка прочитала протокол із попередніх річних зборів, фін. секретарка Розалія Завінська зложила фінансовий звіт. Касієрка п-ні Анастасія Полівка звітувала про стан каси. Контр. комісія в особах пп. Марії Лабік і Олени Тремлюк переглянули книжки і знайшли все в доброму порядку. Потім містоголову п-ні Габрівська подякувала всім за співпрацю, яку виказували впродовж року. Із імпрез Відділ відбув Свято Матері, Свято Батька, картяну забаву, пікнік і Щедрий вечір.

За цей звіт присутні щиро подякували управі і висказали їй своє довіря. До переведення вибору нової управи вибрано президію в особах — п-ні Анну Гавриляк, як голову, а п-ні Марію Фецачин, як секретарку. П-ні Гавриляк подякувала за вибір. На внесок п-ні Різун ухвалено вибрати удруге ту саму управу, що й у минулому році. До неї увійшли: п-ні Катерина Мураль, голова, п-ні Катерина Габрівська, перша містоголо-

ва, п-ні Анна Гавриляк, друга містоголова, п-ні Марія Фецачин, рек. секр., п-ні Розалія Завінська, фін. секр., п-ні Анастасія Полівка, касієрка. Контр. комісія — пп. Марія Лабік і Олена Тремлюк. Делегаткою до управи Нар. Дому вибрано п-ню К. Габрівську. Обговорено також плян праці на майбутнє. Закінчивши збори колядою, членки засіли до скромної перекуски і мило провели час.

Марія Фецачин, рек. секр.

ЛЕНСІНГ, МИШ.

Звіт із праці 38 Відділу

Наш Відділ, хоч невеликий, але все переводить певну працю, яку членки виконують радо й охоче. Як щороку, так і в 1957 ходили з колядою, а зібрані гроші поділили між Наше Життя, УККА, Інвалідів, Фонд 500 і пресовий фонд Нар. Волі.

Дня 7. квітня наш Відділ влаштував Свято Лесі Українки. Свято відкрили американським гимном. Реферат про творчість великої поетки виголосила п-ні Марія Голуб із Каламазу. Поезії Лесі продекламували пп. Анна Наконечна, Христиня Пилипчук і Якимів. Слідувала перекуска, яку пожертвували членки. До столів засіли всі гості, що прибули з Джексона, Гренд Репідс. Було багато тут народженої молоді, що гарно розмовляє українською мовою. Під час перекуски покликати до слова. Промовляли пп. Голуб, Наконечна, Пилипчуки та багато інших. Мило вражав дружній настрій та щире відношення нашої невеликої громади.

Дня 27. жовтня Відділ відсвяткував 5-літній ювілей свого існування. Про цю імпрезу був обширний допис у Н. Ж. Але на цьому місці хочемо окремо подякувати Окр. Раді з Дітройту, що вислала представниць та 23 Відділові з Дітройту, що вислав свій хор для звеличання нашого ювілею.

Анна Наконечна, гол. 38 Від.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 48 Відділу

Дня 29. грудня зійшлися численно членки Відділу в Нар. До-

мі. Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні Марія Бабяк, привітала членок і попрохала, щоб усі мовчанкою вшанували пам'ять тих, що відійшли. Секретарка п-ні Вікторія Савчинська прочитала протокол і подала приходи й розходи за минулий рік. З черги вибрано президію до переведення зборів: п-ню Софію Кориляк головою, а п-ню В. Савчинську секретаркою. Голова зборів покликала управу до звіту. Голова п-ні Бабяк, секретарка п-ні Савчинська і касієрка п-ні Волчек зложили звіти й подякували своїм співробітницям і членкам за співпрацю. Потім звітувала іменем контр. комісії п-ні Емілія Слободян і ствердила, що книги знаходяться в найбільшому порядку. Доглядачка хворих п-ні Софія Кориляк розказала про відвідини хворих.

По звітах збори висказали своє признання і вибрали ту саму управу. До нової управи увійшли: п-ні Марія Бабяк, голова, п-ні Софія Кориляк, містоголова, п-ні Вікторія Савчинська, секретарка, п-ні Антонія Мицак, заступниця, п-ні Анна Волчек, касієрка, п-ні Анна Костик, заступниця. До контрольної комісії увійшли пп. Емілія Слободян, Іванна Пенкальська і Катерина Собків. Доглядачками хворих вибрано пань: Софію Кориляк і Єву Олійник. Делегаткою до Окружної Ради стала п-ні Емілія Слободян.

По закінченні зборів голова попрохала присутніх до гарно застелених столів зі смачною перекускою, яку приладила п-ні Катерина Міграла. Гостиною проводила п-ні Михайлина Шагала. Членки висказували свої думки і бажали Відділові добра на майбутнє. Під час того п-ні Бабяк згадала про потреби „Нашого Життя“. Збірка дала 20 дол., які передано на пресовий фонд. По 1 дол. зложили: пп. Ю. Корчинська, М. Бабяк, В. Савчинська, А. Волчек, С. Кориляк, К. Міграла, Ю. Баран, А. Гриб, М. Качмар, М. Шагала, К. Фучка, К. Баран, А. Костик, К. Собків, А. Мицак, І. Пенкальська, А. Посполита, Є. Треніч, К. Марків, решта дрібними.

Вікторія Савчинська, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Андріївський вечір

Дня 14. грудня 50 Відділ улаштував у своїй домівці Андріївський вечір. Його відкрила голова п-ні Олена Маруненко, виголосивши гарну доповідь, що змалювала майстерно походження, звичаї та ритуал Андріївського вечора. Гостей враз із членками було 26 осіб. По доповіді відбулись усього роду ворожби та гарні 4 вигравки, що викликали у присутніх радість і вдоволення. На кінець смачна перекуска, яку приготували пп. Олена Маруненко, Марія Корчова, Настя Цегельська і Катря Загводзька. Дохід із вечора у висоті 30 дол. ми призначили і вислали: 10 дол. на Дім СУА, 10 дол. на пресовий фонд. Н. Ж. та 10 дол. на Капелю Бандуристів.

Гурток наш малий і хоч працює серед трудних обставин, проте розвивається.

Присутня

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вишивані вечорниці 63 Відділу

Дня 18. січня відбулись ці вечорниці. Ініціативу до них подала ще торік наша голова п-ні Ольга Макар і завдяки їй посвяті й енергії Вишивані Вечорниці вже стали традиційними у Дітройті. Коли вона запроєктувала такий стиль вечорниць, то з думкою, щоб поширювати наші прегарні вишивки, їх модерно приміювати і тим вщиплювати любов до них, а нашому молодшому поколінню вказувати на нашу багату, культурну традицію. І ці вечорниці себе виправдали. Бо ж присутні мали можливість подивляти понад 80 різних моделей (суконь і блюзок), а жорі у складі пань О. Макар, Ю. Козак, Н. Петріна і панів — мистця М. Дмитренка та інж. В. Несторовича мали нелегке завдання — вирішити, котрі з них найкращі. Вирішено слідує особи (подаю в позабучному порядку) С. Гоїв, О. Качала, Л. Климишин, Т. Рогатинська, К. Ткачук, Юзьвяк, Н. Чавс. До гарного настрою вечорниць причинилось ще гарне прибрання залі. П-ні О. Макар з допомогою п-ні Р. Княгиницької та кількох пластунів-чорноморців прикрасили її червоними макама. Також смач-

ний буфет, що його влаштували дбайливі членки, добра оркестра, вишивані котиліони, троянди та весела товариська атмосфера причинились до повного успіху цього милого вечора. Чистий дохід у сумі 244.12 дол. управа Відділу розділила на культурні та добродійні цілі, як НТШ, Сиротинець, садок у Штутгарті та Дітроїті, переселеним дітям у Польщі та на пресовий фонд Нашого Життя. Взагалі наш Відділ під енергійним проводом п-ні О. Макар впродовж року дійшов до обороту коло трьох тисяч дол. Ті гроші розділено на церкву, науково-культурні, громадсько-політичні організації й на потреби суспільної опіки.

Мирослава Скасцьків, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Загальні Збори 64 Відділу США

Перед трьома роками гурток новоприбулих українок за ініціативою п-ні І. Рожанковської оснував новий, 64 Відділ Союзу Українок Америки в Нью Йорку. Завдяки енергійному проводові ця клітина виконала в короткому часі помітну роботу. Головним своїм завданням уважала ведення допомогової акції для залишенців в Європі. Відділ утримує дитячий садок у Людвігсфельді для 20 дітей, на що видає постійно щомісяця 40 дол., і в Розенгаймі (місячно 20 дол.). Крім того Відділ помагає відповідно до призначених засобів самітним старшим жінкам в Європі і в Америці. Кошти на суспільну опіку йдуть зі збірок та влаштовуваних імпрез; крім того члени Відділу зобов'язалися збирати невеликі пожертви на листи: „кводра“ щомісячно від особи. Треба признати, що доволі велике число членів виконує це зобов'язання точно й солідно. Завдяки цьому з року на рік збільшається цифра складаних пожертв. Коли в 1955 р. Відділ вислав 486,95 дол. на допомоги, то в 1956 р. ця сума зросла до 1,104 дол., а в останньому 1957 р. до 1,823.45 дол. Понадто Відділ склав пожертву 400 дол. на будову школи при парохії св. Юра в Нью Йорку.

Праця Відділу проявляється і в інших ділянках: Відділ влаштовує щорічно передріздвяні Базарі, на

які підготовляє на розпродаж дарунки з обсягу народного мистецтва, а останнього року влаштував також виставку творів жінок-мистців (малярів і скульпторів). Щоб втримати наш молодий доріст із гайскулів та каледжів при українському середовищі, Відділ влаштовує щорічно курси танців, на весну забави з танцями для молоді, а зокрема останнього року пікнік, що пройшов з успіхом. Відділ винайняв у Народному Домі і гарно влаштував власну домівку. Тут щомісяця відбуваються ширші сходи членок, здебільшого получені з рефератами на різномодні теми. На таких сходах гостила в нас пані Г. Коваль з Венесуелі, іншим разом п-ні І. Павликовська з Канади.

Дня 29 грудня 1957 р. відбулися треті Загальні Збори Відділу, якими проводила п-ні Білозор. Від Окружної Ради вітала присутніх п-ні І. Бенцаль. На новий діловий рік вибрано головою вдруге п-ню Хр. Воєнідку. До управи ввійшли: пп. Х. Навроцька — заступниця голови, М. Ржеленька — секретар, М. Карпевич — касієр, Р. Захарченко — фінанс. реф., П. Книш — реф. сусп. опіки, І. Рожанковська — культ. осв. реф., Ст. Салдан — імпр. реф., О. Соневицька — прес. реф., К. Скоробогата — госп. домітки, М. Вишивана — дел. до Обедн. Комітету. До контрольної комісії: пп. Н. Пастушенко, Л. Раковська, М. Туркова. Заступниця: пп. Білозор і Є. Рогожа.

Ольга Соневицька

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Річні збори 66 Відділу

Дня 12. січня зішлись членки в Нар. Домі. Зборами проводила п-ні М. Олесницька, секретарювала п-ні Н. Миколаєвич.

Після прочитання протоколу слідували звіти управи. Голова п-ні О. Гіна ствердила з вдовolenням, що ціла управа сповняла свої обов'язки якнайточніше, за що належить всім щира подяка. Згадала про Окружний Зїзд, на якому була прив'язана сама з п-нею І. Гриневич. Рек. секретарка п-ні І. Гриневич подала число засідань управи, ширших сходів та листування Відділу. Фін. секретарка п-ні О. Щигол звітувала про стан членських

вкладок. Зазначила, що деякі членки залягають із вкладками і прохала взяти це до уваги під час дискусії. Касієрка п-ні В. Гусак подала загальний стан каси. Приходи виносили 714.27 дол., а розходи 791.74 дол. Культ. освітня реф. п-ні М. Гіжа зреферувала деякі ширші сходи, як ті, скликані дня 4. травня з нагоди приїзду місто голови Централі п-ні Пушкар. Гостя висказала багато цінних думок, дала багато цікавих вказівок і заохотила до ще більшої праці. Другі ширші сходи, жалобні, відбулись дня 9. червня в пам'ять погиблих жінок-героїнь. Реферат прочитала п-ні Л. Кизик. Наш Відділ брав участь у трьох американських імпрезах, де крім хороших точок висвітлено фільм із показу ночі. Уряджено концерт Р. Придаткевича, що знайшов прихильний відгук серед нашої публики.

Рефер. нар. мистецтва п-ні П. Витвицька виголосила реферат про українську вишивку на ширших сходах. Дальше відкрила безплатний курс вишивання, який відбувається щотижня в Нар. Домі і тішиться шораз більшою участю жіноцтва Нью Гейвену. Підготовляються вже вишивки на виставу, яку плянує референтка влаштувати на другий рік. П-ні Витвицька зайнялась рівнож безінтересовно скроєнням і пошиттям стилевого строю для хору США.

Референтка сусп. опіки п-ні Р. Яхницька звітувала про відвідування хворих по шпиталях і вдома. Створено окремий фонд для удержання навчальної станиці у Німеччині. Цей фонд піддержують деякі жертвенні громадяни своєю скромною, щомісячною пожертвою.

Господарською референткою була спочатку п-ні І. Темлюк. Вона заплянувала весняні вечорниці, але внаслідок одержання праці мусіла уступити. Її місце перейняла п-ні І. Гладка. Сповняла свої обов'язки як могла найкраще. Влаштовано осінній пікнік для дітей. При всіх нагодах референтка займалась буфетом.

Пресова реф. п-ні О. Томоруг вела листування з редакторкою Нашого Життя, подавала дописи до часописів і журналу. Подякувала п-ні голові за поміч в оголо-

шеннях в американській пресі. За-кликала всіх членок до обов'язкової передплати Нашого Життя.

З черги голова контр. комісії пні М. Данилович ствердила точність звітів та книговодства. По уділенні абсолюторії управі; вибрано на 1958 р. такий склад: п-ні Олена Гіна, голова, п-ні Р. Яхницька, містоголова, п-ні І. Гриневич, рек. секр., пні В. Вальницька, фін. секр., п-ні В. Гусак, касієрка. Референтки: культ. освітня п-ні Н. Корчинська, мистецька п-ні П. Витвицька, організаційна п-ні М. Рудницька, сусп. опіки, п-ні І. Темлюк, і дві заступниці — пп. Бойко і Л. Козюпа. Господарська — п-ні І. Гладка і дві заступниці — пп. М. Панькевич і М. Романюк. Пресова — п-ні О. Томоруг. До контр. комісії увійшли: п-ні М. Данилович, голова, пп. М. Олесницька і Н. Миколаєвич, члени.

По короткій дискусії закінчено збори молитвою.

Олена Томоруг, прес. реф.

ДИТРОИТ, МИШ.

Річні збори 26 Відділу

Дня 1. лютого переведено річні збори Відділу. До нової Управи увійшли: п-ні Марія Васько, голова, пп. М. Бережанська і К. Хомяк, містоголови, п-ні Ст. Заплітна, рек. секр., п-ні О. Бабій, заступниця, п-ні Ю. Мелимука, кор. секр., п-ні А. Ганиш, касієрка, п-ні Ю. Прибила, фін. секр., п-ні А. Будор, заступниця. До контр. комісії вибрано пп. М. Слюсарчук, Гоменчук і Сагайдак. Головою комітету підприємств вибрано п-ню Юлію Кульчицьку. Делегаткою до Федерації вибано п-ню М. Бережанську, до УККА пп. А. Ганиш і К. Хомяк, до Окр. Ради пп. М. Слюсарчук, О. Сявчук, Р. Цебринську і Кардаш. Відвідувачки хворих — пп. К. Кобаса і Ендерсон.

По закінченні зборів членки за-сіли до застелених столів на скромну перекуску, яку приготували членки комітету підприємств. Провід гостини перебрала п-ні А. Будор, що провела спільну молитву. Від імені членок вона подякувала б. голові п-ні М. Бережанській і секретарці п-ні М. Слюсарчук за їх жеотвенну працю у минулому році. Членки подарували п-ні М. Бережанській золотий

хрестик із ланцюжком. Дальше на вечірці переведено збірку на пресовий фонд. По 1 дол. зложили пп. Сива, Будор, Ю. Кульчицька, М. Бережанська, Дидів, Вороновська, Крушельницька, Гриник, Д. Васько, Бортник, М. Васько, Михаленко, Ендерсон, М. Сліпак, Квасняк, Р. Цебринська, А. Ганиш, Демян, Чорній, Равська, Вільхова, А. Сліпак, К. Кобаса, Кардаш, М. Слюсарчук, Чупка і Ст. Заплітна.

Ст. Заплітна, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні збори 28 Відділу

Дня 2. лютого зійшлися членки до Укр. Централі в Ньюарку. Збори відкрила голова Відділу п-ні Анна Настюк, вітаючи привяних членок. Головою зборів вибрано п-ню А. Муссаковську, а секретаркою п-ню І. Карапінку. Після прочитання протоколу слідували звіти управи. Голова п-ні Настюк подякувала членкам за те, що вони впродовж 12 літ її головування всебічно підтримували її. Зокрема подякувала управі за те, що під час 25-літнього ювілею Відділу управа допомогла їй його перевести. Звіт із діяльності виказав у лютому Свято Жінки-Героїні, у березні Шевченківське Свято, прогульку Відділу в День Матері до оселі Укр. Роб. Союзу, два Базарі, збірку на Червоний Хрест, вечір св. Миколая для дошкільнят, традиційний вечір під Андрея і коляду. Відділ брав участь у підготові до Міжнародної Виставки в Нью Йорку. На запрошення американської жіночої організації в Монклер, Н. Дж. Відділ приладив українські страви та взяв участь у вечері, на якій були представниці інших народностей.

Орг. звіт виказав, що впродовж року приєднано 21 нових членок і 22 передплатниці Н. Ж. Фін. звіт подав, що в тому часі було 4.234.62 дол. приходу і 3.443.75 дол. розходу. Секція суспільної опіки виказала, що Відділ утримує дитячий садок в Інгольштадті. Через те, що садок тепер через брак приміщення не діє, станиця Мати й Дитина зайнялась висилкою пачок до Польщі й Австрії, а скрім того вислала допомогу хворим і потребуючим 12 особам у Німеччині. Окрім того навязала контакт із о. Дашковським у

Зальцбургу і плянує переводити там харитативну акцію. Секція спомогала також потребуючі особи в місцевості і відвідувала хворих по шпиталях.

Культ. освітня референтка подала, що при Відділі є бібліотека, яка розвивається. При Відділі існує хор (22 особи) під диригентурою п-ні Оксани Тарнавської. До тепер виступив на ювілею Відділу, Святі Жінки-Героїні в Нью Йорку й запрошений до виступу на український вечір, що його влаштовує публична бібліотека у Плейнфілді, Н. Дж.

Контр. комісія подала до відома, що знайшла книги в найкращому порядку. Збори уділили одноголосно абсолюторію.

До нової управи увійшли: п-ні Анна Настюк, голова, пп. О. Муссаковська, П. Вислоцька, П. Кучкуда, містоголови, пп. О. Гординська і Р. Залепська, секретарки, п-ні К. Кузьма, касієрка, п-ні М. Мосора, заступниця. Орг. референтура: пп. М. Зілинська, О. Тарнавська, Дорошенко і Гнатиків. Імпрезова референтура: пп. І. Гнатів, Смул, З. Воробець. Культ. освітня референтура: пп. Я. Олесницька і Л. Гладка. Станиця „Мати й Дитина“: пп. О. Бемко і О. Гординська. Відвідування хворих: пп. О. Олесницька, О. Бемко, О. Гординська, Федчишин. Бібліотекарка: п-ні А. Кордуба. Господарська референтура: пп. С. Олесницька, Е. Косоноцька, Вітовська. Контр. комісія: пп. А. Кордуба, С. Нападівич, С. Карапінка. Прапорщиці: пп. Я. Олесницька, З. Воробець, Федчишин і Бойкевич.

По виборі голова п-ні А. Настюк, привітана гучними оплесками, подякувала за вибір і заявила, що має надію далі працювати в такій самій гармонійній атмосфері, як і в попередніх роках та що сподіється, що 23 Відділ залишиться й надалі одним із передових Відділів Союзу Українок Америки.

Олена Гординська, секр.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звіті 62 Відділу з Сан Франціско зреферовано помилково перебіг сходин у честь 500 погибших. Протокол прочитала п-ні В. Кацуляк, а реферат про 500 погибших прочитала п-ні С. Підгірна. За цей недогляд перепрошуємо. — Редакція.

Крізь Торини Життя

Мама уважно ставилась до моєї вражливості, але не вберегла мене. Швидко по виставі „Демон“ Рубінштайна нерви мої не витримали й я занедужала. Памятаю непереможний жах, коли я залишалась сама у кімнаті. Лікар заборонив усіякі розваги, що дражили б мої нерви і фантазію.

Але отрута вже увійшла в мою кров. Я слухала маминої гри і співу і малювала собі в уяві все, що співалося або гралося. Не треба було зорового враження, фантазія малювала все! Я залазила під батькове бюрко, замикала очі і летіла в країну казок. От мама співає „Ерлькеніг“ Шуберта і я бачу ліс, вершника з хворим хлопчиком, лісовика, що женеться за ними. „Das Kind war tot“ кінчає мама, а я гірко плачу, уткнувшись носом у її коліна.

Коли закінчилось мені 9 років, мене віддали до інституту. Незабаром померла мама і мого життя торкнулась прозаїчна опіка клясних дам і мачухи. Дитинство скінчилось!

Але ні сім років, проведених у чужому мені по духу інституті, ні в такій же чужій для мене родині мачухи, не могли затерти того, чого я набралась у дитинстві. Рано втрачена любов матері, розбуджена фантазія, безмежне довіря до всіх перетворились у якусь тугу за поезією життя, яку згодом вміла знаходити навіть у найтяжчі хвилини. І які б несподіванки мені не посилало життя — я прожила його щасливо, завжди знаходячи дрібку краси у всьому і втіху у переконанні, що могло б бути ще гірше.

II.

У 1893 р. я скінчила інститут. Мені було несповна 16 років, коли я виїхала до брата на провінцію. Мачуха була не від того, щоб видати мене заміж і позбутись усякого клопоту. Навіть знайшла мені претендента, якогось підстаркуватого генерала. Але я воліла кадета, а по правді кажучи, моє серце ще міцно спало.

Коли я появилась у місті Г., мене негайно запросили до аматорського гуртка. Я була цінним набутком, бо мені зовсім не залежало на тому, чи гратиму молоду, чи стару, велику чи малу роллю. Сміючись, я казала, що я на амплуа „кого не вистачає“. До того я тільки що вийшла з-під суворого інститутського режиму, була дуже точна й обов'язкова при повній відсутності якоїсь зарозумілості. Все це прикмети — якими не відзначаються аматори.

Грала я, от як Бог навчив — „нутром“, „темпераментом“, переймаючись ролею, словом так, як грають усі дилетанти. Але сценічний образ забирив мене всю. Я зовсім не думала над ролею, я просто відчувала її і якось попадала в потрібний тон. Грати було насолодою, а чому? Я не могла б сказати. Я нікого й нічого не бачила на залі, хоча публіка сиділа

під самою сценою (грали ми в старшинському домі зібрань), жила лише в рамках сцени і памятаю, що перші оплески зробили на мене враження холодного тушу, отверезили, збили з тону й тексту. Довго я не могла знов увійти в ролю. Ніби мене раптом збудили і поставили на ноги, нагадавши про дійсність. Словом, я грала виключно для себе, не думаючи, що хтось дивиться на мене, хтось мене слухає. Якби я про це подумала, на мене напав би такий непереможний жах, що я втекла би в світ за очі.

Якби мене тоді хто спитав про мистецький підхід до ролі, про психологію та логіку моїх сценічних образів, я вирячила б очі. Для мене все було ясне й логічне, а до других, себто до моїх партнерів у мене не було ніякого діла.

Тепер, коли згадую ті часи, розумію, що рятувала мене тоді і підносила серед моїх партнерів тільки моя безпосередня ширість. Я не грала ролі, а просто перетворювалась у ту особу, користуючись часто запозиченим як у нас кажуть — штампом, але пережитим. В аматорських гуртках пєси рідко коли повторювались і гралося нечасто. Мінати свою шкіру доводилось далеко не щодня. Образ народжувався в уяві, відтворювався і відходив. Звісно, далеко не доведений до досконалості.

Доводилось грати й під різними режисерами. Були поміж ними й фахові актори і молоді автори-драматурги, що хотіли подивитись на свої твори ще до друку, а були й прості аматори. Найбільш задовольяла я драматургів, які запевняли мене, що я даю саме такий образ, який вони собі уявляли. Але памятаю, як один актор Московського Державного Театру при постановці пєси Островського „Женитьба Бальзамінова“, запитав мене:

— Чому ви в цьому місці граєте так, а не йнакше?

Я щиро відповіла йому:

— Не знаю, а що зле?

— Ні, але чому саме? Ви ж мусите знати чому!

— Ні, не знаю. Так якось хочеться так грати. Він засміявся.

Для аматора типова відповідь, але в вас незадовільна.

— Ну, тому, що це груба, лінива купчиха, яка пріє від спеки і нудить світом.

— О, це вже краща відповідь, — похвалив він. — Ось так і треба підходити до кожної ролі. Завжди і першзавсе подумати —кого ви граєте і чому вона така, а не йнакша.

— Зайва витрата часу, — відповіла я. — Та ж сам текст говорить, що вона пріє від спеки, нудьгує і не знає, що з собою почати. Я ж це відчуваю і без думання.

Він розсміявся весело і сказав згодом уже по-важно:

(Далі буде)

Вісті з Фонду „Мати й Дитина“

Нюрнберг

Дітей на початку року було 14, в кінці — 9. Цей дитячий садок сполучає в собі 2 групи: ясельну (діти 2½ року) і дошкільну (діти від 3—6 років). Праця відбувається: з дошкільнятами — 1 раз на тиждень — 2 год., а з дітьми ясельного віку — 2 рази на тиждень — 1 год., а 1 раз — 2 год. Для праці з дітьми (дошкільнятами) — використано українські народні казки, казки і оповідання з дитячих журналів, як „Юні Друзі“, „Мій Приятель“ та „Наше Життя“. Проводилась праця з малюнками, інсценізація казок, вивчення народних пісень, колядок, гагілок, як також ритмічні вправи з піснями та рухливі гри. Переведено такі імпрези: 1. Перше листопада, Св. Миколая, Ялинка, Свято Шевченка, Свято Матері, Річниця 30. VI. Всі імпрези проходили з великим успіхом про що згадувалось в українській пресі. Без жадних іграшок, без відповідного приміщення, вихователька пані Дарія Козакевич провадила роботу змістовно і цікаво.

Розенгайм

В садку дітей 18, віком від 3—7 років. Заняття відбуваються 2 рази на тиждень по 2 год.

Протягом року виховниця п-ні Марія Марлог провадила працю для розвитку мови (розповідала казки, оповідання). Вивчались народні пісні, колядки, гагілки. З ручних праць — ліплення з пластиліни та малювання. Найважливішою певної кількості іграшок — забезпечило дітям організацію вільних творчих ігор. Проводились і організовані рухливі гри, як також прогулянки в околиці міста та над річку.

Імпрези відбулись такі: 1-ше листопада, Св. Миколая, Ялинка, Писанки, День Матері. Шевченківського Свята — не було.

Мюнхен-Мозак

Дітей спочатку було 12, пізніше лишилось 9. Вік — від 3—7 р. праця в садку провадиться раз на тиждень — 4 години.

Для розвитку мови, виховниця п-ні Ольга Дзяттик використала казки зі збірника „Українські народні казки“ та з дитячих журна-

лів: „Веселка“ та „Юні Друзі“. З дітьми вивчались пісні, провадилися різні ігри. Для ручних праць, малювання та ліплення. Садок не має відповідних матеріалів, крейдок, пластиліни тощо. Імпрези були такі: Св. Миколая, Карнавал, Писанки (Великдень), День Матері. Шевченківського Свята не було.

Мюнхен-місто

Дітей у садку було 13, на кінець року — 24, віком від 3—7 років. Праця провадилася раз на тиждень протягом 4 годин.

Як видно зі звіту, праця в цьому садочку провадиться фахово. Для праці з дітьми, виховниця п-ні Ольга Цвик з допомогою Голови Делегатури ОУЖ — продумала кожний розділ дошкільної роботи. Підібрано за певними темами казки і оповідання: на релігійні теми, національні, по порах року, по природі (фльора і фауна в українській т. п.). Пісні: релігійні, українські, народні, веселі дитячі тощо. Під час забав підбиралися, систематизувалися гри, які забезпечували розвиток у дітей зовнішніх почувань як слух, зір, дотик і т. п., спостережень та зручності. Також провадилась рухлива гра та ритмічні підспів. З ручних праць відбувалось витинання, наклеювання, ліплення з пластиліни і багато інш. Діти також малювали.

Для знайомлення з природою відбувалися прогулянки до парку в різні пори року.

З імпрез відбулися такі: 1-ше листопада, Св. Миколая, Ялинка, Шевченківське Свято, Свячене і Свято Матері. Майже всі свята були улаштовані разом зі школою. Про всі виступи дітей в укр. пресі були прихильні відгуки.

Штутгарт-Штайнгальден

В садку — 9 дітей. Заняття раз на тиждень 2 години. Тому що діти **зовсім** не знають укр. мови, бо вдома розмовляють виключно німецькою мовою — виховниці, п-ні Софії Кушнір, доводиться вживати укр. мови лиш під час ігор та співів. Розповідаючи казки німецькою мовою виховниця знайомить дітей з українськими назвами тварин, звірят тощо. Але за браком часу на засвоєння — діти до наступної суботи все забувають...

Марія Юркевич

Історичний календар

22-го березня — День 40 Мучеників. Жайворон прилітає зі свого вирію. В честь його печуть з тіста пташок „жайворонків“. Діти ходять із ними і співають веснянок.

30. березня — св. Олексія, чоловіка Божого. (Теплого Олексія). Шука пробиває хвостом лід. Пасішники виносять вулики в садок і ставлять біля них образи чудотворців Зосима і Саватія, що вважаються покровителями бджіл.

968 — 990 літ від походу князя **Святослава** на Болгарію. Зібравши військо із 60.000 під проводом варяга Сфенкела, він розбив болгарів і встановив свою столицю в Переяславці над Дунаєм. Ішло йому головно про опанування гирла Дунаю, яке він назвав „серединою своєї держави“.

1568 — 390 літ від того часу, коли уряд Литовського Великого Князства створив першу військову одиницю з козаків — **реєстрове військо**. В регуляміні признано їм різні „вольності“, як звільнення від податків, окреме військове судівництво ітд. Цього стало потім досягати все населення пограничних земель.

9. березня — день уродин Тараса Шевченка, найбільшого українського поета.

1. березня 1918 — 40 літ від того часу, коли війська Центральної Ради здобули **Київ** від большевиків. Для киян закінчився час жорстокого терору, що його впродовж п'яти тижнів приміювала большевиська влада.

1828 — 130 літ від того часу, коли на хуторі Мотронівці в сім'ї **Білозерських** народилась дочка **Олександра**. Під впливом брата Василя вона увійшла у круг тодішньої молоді і стала дружиною Пантелеймона Куліша. Дуже скоро почала писати під найменням **Ганна Барвінок**. „Поетом жіночого горя“ назвала її критика.

1943 — 15 літ, від того часу, як від куль гештала згинули на подвір'ї тюрми у Кремляні **д-р Ганна Рощинська** з чоловіком. Уродженка Волині, вона працювала лікаркою у Костополі, а потім у Кремляні та користувалась приятною й пошаною серед населення. Допомогала не раз українським партизанам і за те наложила голову.

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
 Translated by Percival Cundy
 Foreword by Clarence A. Manning

ДИТЯЧІ ВИДАННЯ:

Весна	50¢
Літо	70
Зима	50
Листочки	40
Золоте Павутиння	50
Веселий Струмок	50
Срібна Зірка	50
Для Малят	60
Ой, хто там?	80

ВИДАННЯ СУА:

Рівноапостольна свята Ольга	\$1.00
На громадський шлях ..	1.00
Визначні жінки України	0.40
Городина й овочі	0.60
Давні річники журналу „Наше Життя“	
повні	2.00
неповні	1.50

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ СУА

OurLife

909 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

В українському мешканні — українська вишивка!

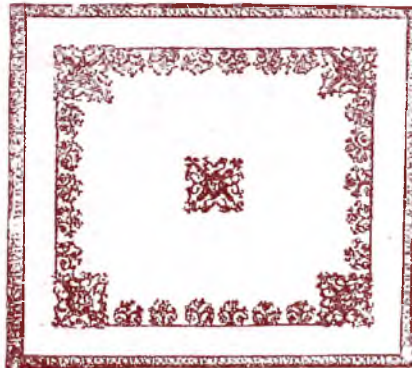
ВИШИВАНІ СЕРВЕТКИ

кожної величини
 можна набути
 в кооперативі „БАЗАР“
 у ціні від 1.90 до 11.60 дол.

BAZAAR
 822-823 N. Franklin St.
 Philadelphia, Pa.

Жадайте цінників!

Взори — гуцульські, бойківські, буковинські.

Запренумеруйте собі
 цікавий ілюстрований
 тижневик

Вільне Слово

На бажання висилаємо без-
 коштовно кілька зразкових
 примірників.

Річна передплата — \$5.00

Адреса для замовлень:

“VILNE SLOVO”

15 Neerawa Ave., Toronto 3
 Ontario, Canada

The path traversed by
 the Ukrainian woman
 is described in the book

THE WOMAN OF UKRAINE

Published by the Ukrainian
 National Women's League
 of America

\$1.00

Нова збірка для дітей
 на осінні й зимові місяці
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ

Упорядкувала
 Марія Юркевич

Ціна 50 ц.

з пересилкою 55 ц.

Замовляти у Централі СУА

ГОРОДИНА Й ОВОЧІ

Упорядкувала
 Наталя Костецька
 з пересилкою 65 ц.
 Замовляти у Централі СУА